

1 | A-B / 1971 / V.T. + W.T., hg., dl. 1

24 JAN. 1971

LZ

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK

14e ALGEMENE VOLKSTELLING annex woningtelling, 28 FEBRUARI 1971



HANDLEIDING VOOR DE GEMEENTEBESTUREN

DEEL 1

VOORBEREIDING, UITVOERING EN AFWERKING
VAN DE EIGENLIJKE TELLING

HOOFDAFDELING ALGEMENE TELLINGEN,
's-GRAVENHAGE, 1970



Voorwoord

Aan de Gemeentebesturen,

Dit Deel 1 van de Handleiding voor de Gemeentebesturen bevat de voorschriften die bij de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de eigenlijke volkstelling in acht moeten worden genomen. Deze voorschriften zullen ingevolge artikel 15, eerste lid van de Algemene Maatregel van Bestuur die de 14e Algemene volkstelling nader zal regelen, doch die bij het ter perse gaan van deze Handleiding nog bij de Raad van State in behandeling was, moeten worden vastgesteld bij Ministeriële Beschikking. Mocht deze Beschikking t.z.t. met betrekking tot een bepaald onderdeel van de werkzaamheden van de gemeentebesturen eventueel een andere gedragslijn voorschrijven dan in de op grond van de conceptbeschikking in deze Handleiding gegeven aanwijzingen is vastgelegd, dan zal ik U daarvan direct mededeling doen.

De in deze Handleiding gegeven richtlijnen en suggesties hebben ten doel om in de afzonderlijke gemeenten tot een zo efficiënt mogelijke organisatie te komen. Uiteraard kunnen zich plaatselijk bijzondere omstandigheden voordoen, welke een speciale oplossing vereisen.

Ik moge U dringend verzoeken in deze gevallen een beroep te doen op nadere voorlichting van ons Bureau, teneinde in onderling overleg tot een zoveel mogelijk op de lokale situatie afgestemde en tevens in het algemene systeem passende werkwijze te komen.

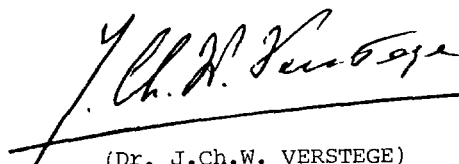
Dit Deel 1 van de Handleiding voor de Gemeentebesturen bevat alle bijzonderheden over de voorbereiding en uitvoering van de telling van de gehele Nederlandse bevolking, inclusief die op varende schepen en in woonwagens en inclusief de bevolking in inrichtingen en tehuizen. Omtrent de afwerking van de zgn. Registercontrôle bevat dit Deel 1 nog geen aanwijzingen. Die zullen t.z.t. verschijnen in Deel 2.

In aansluiting op deze Handleiding zullen U nog worden toegezonden de Instructies voor het tellen. Deze zullen een omschrijving geven van de door de tellers te verrichten werkzaamheden. Vanzelfsprekend zullen degenen onder wier directe verantwoordelijkheid de voorbereiding en uitvoering van de telling in de gemeente zal plaats vinden ook die instructies nauwkeurig moeten bestuderen. Zij zullen immers o.m. moeten zorgdragen voor het instrueren van de tellers en voorts in staat moeten zijn om ten aanzien van de bijzondere gevallen die zich bij het tellen voordoen een in de geest van de gegeven instructies liggende oplossing te geven. Op beide punten moge ik Uw bijzondere aandacht vestigen.

De waarde van de bij de telling te verzamelen gegevens hangt immers in hoge mate af van een nauwkeurige en juiste toepassing van de voor de tellers samengestelde richtlijnen.

Tot slot nog een opmerking over de geheimhoudingsplicht die bij artikel 12 van de Volkstellingenwet is opgelegd aan een ieder die met enige werkzaamheid bij de uitvoering van een volkstelling is belast. Deze geheimhoudingsplicht geldt niet alleen voor de tellers, die in eerste instantie de ingevulde vragenlijsten van de bevolking zullen terugontvangen. Zij geldt evenzeer voor de met de contrôle van het ingevulde telmateriaal e.d. belaste amtenaren van de afdeling Bevolking t.o.v. bijv. andere gemeentelijke diensten enz. In alle stadia van de aan de volkstelling verbonden werkzaamheden zullen maatregelen moeten worden getroffen ter waarborging van het vertrouwelijke karakter van de door de bevolking verstrekte gegevens.

De Directeur Generaal
van de Statistiek,


(Dr. J. Ch. W. VERSTEGE)

's-Gravenhage, september 1970



Inhoud	Blz.
Voorwoord	3
HOOFDSTUK I ALGEMEEN	
Par. 1 Wettelijke regeling	5
Par. 2 Opzet van de telling	5
Par. 3 Materiaal voor de telling	8
Par. 4 Personeelsvoorziening	10
Par. 5 Uitkering aan de gemeenten	12
HOOFDSTUK II ALGEMENE VOORBEREIDINGEN	
Par. 1 Algemeen	13
Par. 2 Voorinvulling van de Telregisters TRa, MODEL B	15
Par. 3 Gereedmaken van de Telopdrachten, MODEL B	17
Par. 4 Verdeling van het werk over de tellers	20
Par. 5 Aantrekken van de tellers	21
Par. 6 Instructie van de tellers	22
Par. 7 Samenstellen van de tellerspakketten	24
Par. 8 Uitreiken van het telmateriaal	26
Par. 9 Voorlichting van de bevolking	27
HOOFDSTUK III TELLING VAN DE BEVOLKING IN WONINGEN EN ANDERE BEWOONDE RUIMTEN	
Par. 1 Algemeen	28
Par. 2 Voorbereidende werkzaamheden	28
Par. 3 De telling	29
Par. 4 Innemen van het telmateriaal	29
Par. 5 Controleren van de ingeleverde vragenlijsten	30
Par. 6 Controle op volledigheid en completering van de telling	31
Par. 7 Inzenden van het telmateriaal	34
HOOFDSTUK IV TELLING VAN DE BEVOLKING IN INRICHTINGEN EN TEHUIZEN	
Par. 1 Algemeen	36
Par. 2 Voorbereidende werkzaamheden	38
Par. 3 De telling	39
Par. 4 Nabewerking van het telmateriaal	39
Par. 5 Inzenden van het telmateriaal	40
HOOFDSTUK V TELLING VAN DE BEVOLKING OP VARENDE SCHEPEN EN IN WOONWAGENS	
Par. 1 Algemeen	41
Par. 2 Voorbereidende werkzaamheden	42
Par. 3 Telling en controle-telling	42
Par. 4 Controle en inzenden van het telmateriaal	42
BIJLAGEN	
1. Telregister TRa, Model A en B	45
2. Telregister TRb	46
3. Telregister TRc	47
4. Telopdracht, Model A	48
5. Telopdracht, Model B (met Uittreksel PK)	49
6. Legitimatiebewijs	50
7. Bewijs van telling	50
8. Codenummer gemeente van telling	51

Hoofdstuk I. Algemeen

Par. 1. WETTELIJKE REGELING

1. De 14^e Algemene volkstelling wordt gehouden ingevolge de VOLKSTELLINGENWET van 9 juli 1970 (Stbl. 323), die in artikel 1 bepaalt dat een algemene volkstelling wordt gehouden "in elk tijdvak van twee jaren van welke het jaartal eindigt met 0 onderscheidenlijk 1". Voor de verdere inhoud van de bedoelde wet zij verwezen naar het als bijlage bij Rondschrijven no. 4 aan de Gemeentebesturen toegezonden exemplaar van het Staatsblad, waarin de Volkstellingenwet ter algemene kennis is gebracht. Aan de 14^e Algemene volkstelling is een Algemene woningtelling gekoppeld. Deze algemene woningtelling is gebaseerd op artikel 58 van de Woningwet van 1962 (Stbl. 287).
2. In artikel 1 van de ALGEMENE MAATREGEL VAN BESTUUR waarbij de komende volkstelling nader zal worden geregeld, wordt bepaald, dat de gecombineerde volks- en woningtelling zal worden gehouden naar de toestand te MIDDERNACHT TUSSEN 28 FEBRUARI en 1 MAART 1971. Zoals reeds in het Voorwoord is opgemerkt was de Algemene Maatregel van Bestuur bij het ter perse gaan van deze Handleiding nog bij de Raad van State in behandeling. Zodra deze Maatregel van kracht wordt zal U daarvan mededeling worden gedaan.
3. Ingevolge de artikelen 3, 15 en 16 van de in voorbereiding zijnde Algemene Maatregel van Bestuur zullen bij MINISTERIELE BESCHIKKING worden vastgesteld;
 - de modellen van de voor de volkstelling, annex woningtelling te gebruiken vragenlijsten (artikel 3, eerste lid)
 - de voorschriften, welke de gemeentebesturen bij de uitvoering van de telling in acht hebben te nemen (artikel 15, eerste lid)
 - de uitkering uit 's Rijks kas aan iedere gemeente ter zake van haar ten behoeve van de volkstelling, annex woningtelling verleende werkzaamheden (artikel 16, eerste lid).

De laatstbedoelde regeling zal ingevolge de voorschriften neergelegd in artikel 16, tweede lid van de eerdergenoemde Algemene Maatregel van Bestuur vóór 15 november 1970 bij Rondschrijven aan de Gemeentebesturen ter kennis worden gebracht.

Par. 2. OPZET VAN DE TELLING

1. De opzet van de telling van 1971 heeft t.o.v. die van 1960 een belangrijke wijziging ondergaan welke hierin bestaat, dat de controle van de persoonsregisters, die bij vorige tellingen bij Algemene Maatregel van Bestuur was voorgeschreven en die thans dient plaats te vinden op grond van artikel 5 van de nieuwe Volkstellingenwet, voor het overgrote deel is verschoven van de binnendienst naar de tellers, d.w.z. van de maanden na de eigenlijke telling naar de dagen rond de teldatum. Deze verschuiving, waartoe na overleg met de Commissie voor Bevolkingsaangelegenheden van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en met toestemming van het Hoofd van de Rijksinspectie van de Bevolkingsregisters is besloten, heeft tot doel om de tijd die verloopt tussen de teldatum en het inzenden van het ingevulde Telmateriaal naar het C.B.S., zoveel mogelijk te bekorten en daarmee de mogelijkheden voor een snelle publikatie van de uitkomsten te vergroten. Mede om dit doel te bereiken, zullen de geringe onjuistheden die bij dit systeem van tellen naar verwachting bij de afwerking van de registercontrole zullen blijken, door de binnendienst niet meer in het telmateriaal behoeven te worden gecorrigeerd. Daarmede kunnen dan tevens de aan de afwerking van de registercontrole verbonden werkzaamheden over een langere periode worden gespreid dan bij vroegere tellingen gebruikelijk is geweest. In Deel 2 van deze Handleiding wordt hierop nader teruggekomen.
2. De telling dient ingevolge artikel 1, tweede lid van de Volkstellingenwet alle personen te omvatten die volgens de voorschriften van het Besluit bevolkingsboekhouding (Stbl. 1967, 442) in een der persoonsregisters van Nederland behoren te zijn opgenomen en die derhalve op het reeds eerder vermelde teltijdstip binnen Nederland hun werkelijke woonplaats hebben.

Buiten de telling dienen te blijven:

- a. vreemdelingen aan wie krachtens internationaal recht of gebruik het recht van diplomatieke immuniteit toekomt;
- b. vreemde militairen, behorende tot de strijdkrachten van een bij de N.A.V.O. aangesloten vreemde mogendheid, voor zover hier te lande hun dienst uitoefenende; het bij deze strijdkrachten in dienst zijnde eveneens in Nederland dienst uitoefenend buitenlands burgerpersoneel, zomede niet de Nederlandse nationaliteit bezittende echtgenoten en kinderen.

Overigens wordt voor deze categorieën verwezen naar de Handleiding bevolkingsboekhouding.

Zoals uit het navolgende zal blijken behoeft door het veranderde systeem van tellen, anders dan in 1960, GEEN AFZONDERLIJKE TELLING plaats te vinden van TIJDELIJK IN ONS LAND VERBLIJVENDE PERSONEN noch van TIJDELIJK IN EEN GEMEENTE VERBLIJVENDE PERSONEN die in het persoonsregister van een andere gemeente zijn opgenomen.

3. Uit organisatorische overwegingen is de uitvoering van de telling van 1971 wederom in drie delen gesplitst, t.w. de telling
 - a. van de bevolking in WONINGEN en ANDERE BEWOONDE RUIMTEN (inclusief woonschepen)
 - b. van de bevolking in INRICHTINGEN en TEHUIZEN
 - c. van de bevolking op VARENDE SCHEPEN en in WOONWAGENS

De telling van de onder a. bedoelde bevolking is nader omschreven in Hoofdstuk III, die van de onder b. bedoelde bevolking in Hoofdstuk IV en die van de onder c. bedoelde bevolking in Hoofdstuk V van deze Handleiding.

4. Zoals reeds onder punt 1 van deze paragraaf is medegedeeld, is de taak van de teller t.o.v. 1960 uitgebreid met controle-werkzaamheden betreffende de stand van het gemeentelijke persoonsregister. De bedoelde controle heeft plaats aan de hand van hulpmateriaal, dat door de binnendienst op grond van de bij de gemeente beschikbare administratieve gegevens is vóóringevuld en dat na beëindiging van de controle de basis vormt voor het uitreiken van blanco vragenlijsten aan de bevolking. Deze uitreiking dient plaats te vinden vóór het teltijdstip (28 februari, 24.00 uur). De uitgereikte vragenlijsten mogen eerst worden opgehaald na het teltijdstip. Het systeem van uitreiken en ophalen is noodzakelijk in verband met het feit, dat de teller maar zelden alle leden van een huishouden en evenmin alle kamerbewoners thuis zal treffen en een volledige opgave van de gevraagde gegevens, met name van die over beroep en genoten onderwijs, alleen door de betrokken personen ZELF kan worden verstrekt. Dit is slechts mogelijk indien de vragenlijsten ter invulling worden achtergelaten.

Het is intussen niet uitgesloten, dat de plaatselijke leiding het nuttiger of efficiënter oordeelt om in een aantal gevallen de telling af te doen in EEN bezoek. Met name valt hierbij te denken aan het tellen van de bevolking in delen van de gemeente met een zeer verspreid liggende bebouwing, in buurten bewoond door zwaksocialen, in buurten met veel bejaarden enz. Deze afwijkende wijze van tellen is toegestaan, op voorwaarde :

- dat ernaar wordt gestreefd, dat bij het ENIGE bezoek dat wordt afgelegd de te tellen personen ZOVEEL MOGELIJK THUIS ZIJN, door bijv. een afspraak te maken of het bezoek te doen plaats vinden na 18 uur;
 - dat het ENIGE bezoek plaatsvindt NA 28 FEBRUARI, zulks in verband met de eisen die worden gesteld aan de telling en aan de daaraan verbonden registercontrole.
- Slechts in INCIDENTELE GEVALLEN mag hierop een uitzondering worden gemaakt, bijv. als blijkt, dat een BEJAARDE of een HULPBEHOEVENDE bij het invullen van de vragenlijst moet worden geholpen. In die gevallen mag de telling in één bezoek worden afgedaan, ook al zou dat bezoek enige dagen vóór 28 februari vallen.

5. De benodigde tijd voor de eerste rondgang van de tellers zal nagenoeg gelijk zijn aan die voor de tweede rondgang. Dit was ook het geval bij de volkstelling van 1960 toen de werkzaamheden zich in de meeste gemeenten hebben afgespeeld in vier dagen, n.l. twee dagen vóór en twee dagen na het teltijdstip. Het toen gekozen systeem van vier teldagen had boven het daarvóór gebruikelijke van één dag uitreiken en één dag ophalen het voordeel, dat o.m. het aantrekken van het benodigde aantal tellers minder moeilijkheden gaf, de instructie van de tellers beter tot haar recht kon komen en de tellers langer konden profiteren van de bij eerste bezoeken verkregen ervaring, terwijl er tijdens de telling meer gelegenheid bestond voor een herhaald bezoek bij de in eerste instantie afwezige bewoners enz.

Hoewel de taak van de teller in 1971 t.o.v. 1960 is uitgebreid wordt ook voor de telling van 1971 uitgegaan van de UITVOERING VAN DE TELLING IN VIER DAGEN, hetgeen betekent dat de eerste rondgang van de tellers in principe zal moeten plaatsvinden op donderdag 25 en vrijdag 26 februari en de tweede rondgang op maandag 1 en dinsdag 2 maart.

Het is niet uitgesloten dat een gemeente over een zodanig aantal tellers kan beschikken, dat de telling in een kortere periode zou kunnen plaats vinden (bijv. één dag voor de eerste en één dag voor de tweede rondgang). Met nadruk zij erop gewezen, dat daarmee de eerder vermelde aan een spreiding der werkzaamheden over vier dagen verbonden voordelen komen te vervallen. Bovendien brengt een verdubbeling van het aantal tellers een belangrijke verzwaring mee van de administratie, een verdubbeling van het aantal vooraf te maken tellerspaketten enz.

Het is omgekeerd ook mogelijk, dat gebrek aan tellers of andere omstandigheden de vraag doet rijzen of moet worden overgegaan tot een verlenging van de periode van tellen (bijv. drie dagen voor de eerste en drie dagen voor de tweede rondgang van de tellers). Een dergelijke verlenging betekent evenwel, dat de nieuwe vragenlijsten, die bijzonder kwetsbaar zijn langer bij de bewoners in huis zijn, hetgeen er toe zou kunnen leiden, dat de bewerking van de vragenlijsten bij het C.B.S. hinder ondervindt van door de bewoners veroorzaakte beschadigingen. Mocht desondanks een langere telperiode noodzakelijk zijn dan zal de verlenging toch maar van beperkte omvang kunnen zijn. De eerste rondgang van de tellers zal in geen geval vroeger mogen beginnen dan op maandag 22 februari, terwijl er naar moet worden gestreefd om de tweede rondgang niet later af te sluiten dan op 5 maart.

BOVENDIEN ZAL BIJ VERLENGING VAN DE TELPERIODE TOT MEER DAN 4 DAGEN GEDURENDE DE EXTRA DAGEN VOÓR HET TELTIJDSTIP GEEN GEBRUIK MOGEN WORDEN GEMAAKT VAN DE AAN HET SLOT VAN PUNT 4 VAN DEZE PARAGRAAF GEGEVEN MOGELIJKHEID OM IN INCIDENTELE GEVALLEN DE TELLING AF TE DOEN IN EÉN BEZOEK.

Daarmee zou n.l. het aantal mutaties in de bevolking tussen het moment van de feitelijke telling en het officiële teltijdstip toenemen, zonder dat daarvoor bij een tweede bezoek in het telmateriaal correcties zouden kunnen worden aangebracht, hetgeen met het oog op de registercontrole en op de uitkomsten van de telling onaanvaardbaar is.

6. De registercontrole heeft t.o.v. 1960 een belangrijke vereenvoudiging ondergaan. In 1960 kon eerst na afloop van de eigenlijke telling met de registercontrole worden begonnen en moesten uit de vergelijking van de bij de volkstelling verzamelde gegevens en gegevens van het persoonsregister blijken verschillen worden onderzocht en in overeenstemming met het resultaat van dat onderzoek in het telmateriaal en/of in het persoonsregister worden gecorrigeerd.

De eigenlijke registercontrole is, zoals in punt 1 van deze paragraaf is medege-deeld, thans verschoven naar de tellers. Deze worden daartoe voorzien van vóóringevuld hulpmateriaal waarop de stand van het persoonsregister van de gemeente is weergegeven. Dit stelt de tellers in staat om:

- a. de stand van het persoonsregister aan de werkelijke situatie te toetsen en omtrent gevonden verschillen aan de leiding van de telling te rapporteren;
- b. het telmateriaal af te stemmen op de (gecorrigeerde) stand van het persoonsregister, waardoor correctie van het telmateriaal in een latere fase overbodig wordt gemaakt.

Het spreekt vanzelf, dat de door de tellers verrichte controle van het persoonsregister na de eigenlijke telling door de binnendienst zal moeten worden afgewerkt. Daarbij mag ervan worden uitgegaan, dat voorzover de tellers geen verschillen tussen de stand van het persoonsregister en de werkelijke situatie hebben geconstateerd, het persoonsregister akkoord is. Bij de afwerking van de registercontrole kan de binnendienst zich dus beperken tot het onderzoeken van de door de tellers gerapporteerde verschillen en het corrigeren van daarbij eventueel aan het licht komende fouten in de bevolkingsadministratie.

Het telmateriaal kan, zonder dat de resultaten van het afwerken van de registercontrole behoeven te worden afgewacht, na de controle op volledigheid en de completering van het telmateriaal DIRECT worden doorgezonden naar het C.B.S.

Een omschrijving van de wijze waarop de tellers de registercontrole moeten uitvoeren is opgenomen in de "Instructie voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten" en in de "Instructie voor het tellen van de bevolking in inrichtingen en tehuizen".

Zoals echter uit par. 6 van Hoofdstuk II zal blijken, is aanvulling van deze omschrijving door de plaatselijke leiding van de telling strikt noodzakelijk (zie punt 3).

De richtlijnen voor de afwerking van de registercontrole zijn opgenomen in Deel 2 van deze Handleiding.

7. In aansluiting op het reeds bij Rondschrijven no. 3 toegezonden schema is hiernaast in verkorte vorm nogmaals een samenvattend overzicht gegeven van de in de gemeente te verrichten werkzaamheden. De hierna volgende Hoofdstukken bevatten een meer gedetailleerde uitwerking van de verschillende onderdelen van dit overzicht.

Par. 3. MATERIAAL VOOR DE TELLING

1. Het voor de volkstelling te gebruiken materiaal zal in voldoende mate kosteloos en tijdig aan de gemeenten worden toegezonden.

Voor de telling wordt gebruik gemaakt van 7 soorten vragenlijsten t.w.:

- VRAGENLIJST A voor een HOOFD van een HUISHOUDEN of voor een ALLEENSTAANDE
- VRAGENLIJST B voor een LID van een HUISHOUDEN met BEROEP
- VRAGENLIJST C voor een LID van een HUISHOUDEN zonder beroep van 12 jaar en ouder
- VRAGENLIJST D voor een LID van een HUISHOUDEN van 0 t/m 11 jaar

Bij deze vragenlijsten behoort een toelichting voor de bevolking getiteld "HOE U MEETELT bij de 14e Algemene volkstelling (annex woningtelling) in 1971"

- VRAGENLIJST E voor een persoon op een VAREND SCHIP of in een WOONWAGEN
- VRAGENLIJST F voor een persoon in een INRICHTING of een TEHUIS
- VRAGENLIJST G voor een inrichting of een tehuis. Hierin zijn opgenomen de AANWIJZINGEN voor de ADMINISTRATIE van inrichtingen en tehuizen, benevens een RECAPITULATIESTAAT voor de ingevulde Vragenlijsten F.

De bij de Vragenlijsten A t/m D genoemde toelichting voor de bevolking geldt tevens als toelichting bij de Vragenlijst F.

De Vragenlijsten A t/m F zijn, zoals reeds eerder is opgemerkt, van een VOLLEDIG NIEUW TYPE. Zij bestaan uit boekjes die zijn samengesteld uit PONSKAARTEN die na invulling door de bewoners bij het C.B.S. MACHINAAL moeten worden bewerkt. DEZE VRAGENLIJSTEN DIENEN DAAROM MET EXTRA ZORG TE WORDEN BEHANDELD, TE WORDEN GEVRIJWAARD VOOR VOCHT, TE GROTE TEMPERATUURVERSCHILLEN, BESCHADIGINGEN, VOUWEN, KREUKEN ENZ.

2. Bij de telling wordt voorts gebruik gemaakt van een drietal Telregisters t.w.:

- TELREGISTER TRa voor verantwoording van de telling van de bevolking in WONINGEN en ANDERE BEWOONDE RUIMTEN (zie bijlage 1)
- TELREGISTER TRb voor verantwoording van de telling van de bevolking in INRICHTINGEN en TEHUIZEN (zie bijlage 2)
- TELREGISTER TRc voor verantwoording van de telling van de bevolking op VARENDE SCHEPEN en in WOONWAGENS (zie bijlage 3)

De Telregisters TRa dienen te worden vóóringevuld met een VOLLEDIG overzicht van ALLE adressen die voor bezoek door een teller in aanmerking komen (incl. de adressen van inrichtingen en tehuizen en inclusief de adressen van leegstaande woningen).

Zij worden VOOR het teltijdstip ingevuld en blijven gedurende het verzamelen van de gegevens in handen van de binnendienst van het gemeentelijke telapparaat.

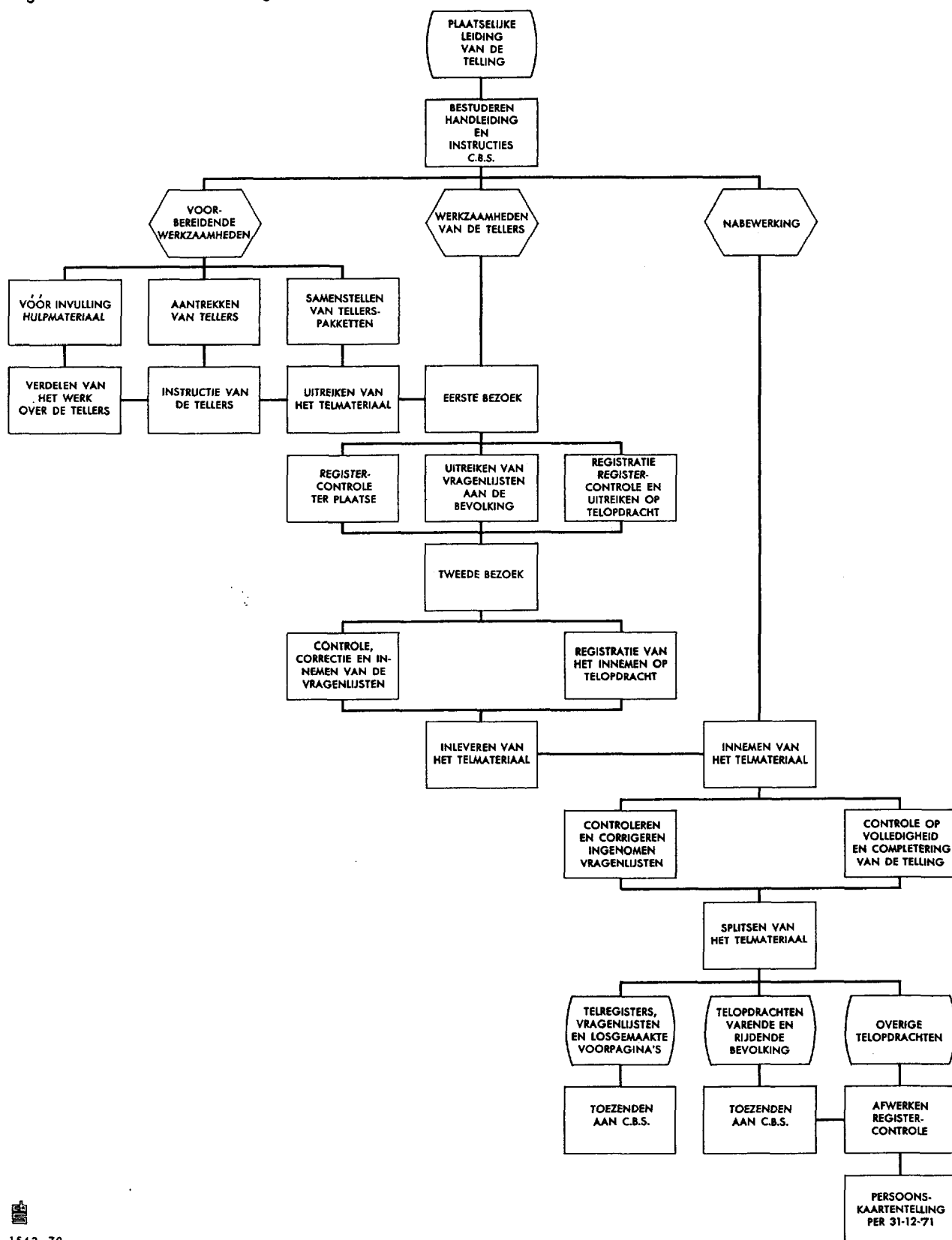
Van het Telregister TRa zijn twee verschillende modellen beschikbaar t.w.:

- MODEL A voor gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponskaarten of magneetbanden
- MODEL B voor gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponsplaatjes of met een niet-gemechaniseerde bevolkingsadministratie.

De Telregisters TRb dienen te worden vóóringevuld met een overzicht van de door speciale tellers te bezoeken adressen van INRICHTINGEN en TEHUIZEN en blijven evenals de Telregisters TRa in handen van de binnendienst van het gemeentelijke telapparaat. De adressen worden VOOR het teltijdstip met de hand overgenomen uit de Telregisters TRa en zonodig gedurende de telfase aangevuld met door de tellers ontdekte adressen van niet bij de gemeente bekende adressen van PARTICULIERE TEHUIZEN.

De Telregisters TRc worden NIET VOORINGEVULD doch blanco aan de tellers meegegeven voor verantwoording van de door hen getelde varende schepen en woonwagens.

Algemeen overzicht van de in de gemeente te verrichten werkzaamheden



3. Met elk der op de Telregisters TRa(en TRb) vermelde adressen correspondeert een
 - TELOPDRACHT bevattende een overzicht van ALLE in het gemeentelijke persoonsregister aan dat adres opgenomen PERSONEN.
 Ook deze overzichten worden VOOR het teltijdstip ingevuld.
 Zij worden als Telopdracht aan de tellers meegegeven. Evenals voor de Telregisters TRa zijn van de Telopdrachten twee modellen beschikbaar t.w.:
 - MODEL A voor gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponskaarten of op magneetbanden. (zie bijlage 4)
 - MODEL B voor gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponsplaatjes of met een niet-gemechaniseerde bevolkingsadministratie. (zie bijlage 5)
 Voor de niet-gemechaniseerde gemeenten behoren bij de Telopdrachten voorbedrukte strookjes getiteld:
 - UITTREKSELS PK.
4. Behalve van het zojuist opgesomde telmateriaal wordt nog gebruik gemaakt van:
 - LEGITIMATIEBEWIJZEN uit te reiken aan alle voor telwerkzaamheden ingeschakelde personen. (Zie bijlage 6)
 - BEWIJZEN VAN TELLING uit te reiken aan alle woonwagens en op alle varende schepen waarvan de bewoners zijn geteld. (zie bijlage 7)
5. Ten behoeve van de plaatselijke leiding van de telling is beschikbaar de
 - HANDLEIDING VOOR DE GEMEENTEBESTUREN
 in twee delen t.w.:
 Deel 1 VOORBEREIDING, UITVOERING en AFWERKING VAN DE EIGENLIJKE TELLING
 Deel 2 AFWERKING VAN DE REGISTERCONTROLE
 Ten behoeve van de tellers zijn beschikbaar de
 - INSTRUCTIES VOOR HET TELLEN
 - van de bevolking in WONINGEN en ANDERE BEWOONDE RUIMTEN (rode omslag).
 - van de bevolking in INRICHTINGEN en TEHUIZEN (groene omslag).
 - van de bevolking op ANDERE SCHEPEN en in WOONWAGENS (blauwe omslag).

Par. 4. PERSONEELSVORZIENING

1. In elke gemeente is reeds een persoon aangewezen voor de leiding van de in de gemeente ten behoeve van de telling te verrichten werkzaamheden. Alle contacten over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de telling worden door het C.B.S. over deze met naam, adres en telefoonnummer bij de Hoofdafdeling Algemene Tellingen geregistreerde persoon geleid. Het is daarom van groot belang dat in gevallen dat in deze gegevens verandering komt, die veranderingen onverwijld aan de genoemde Hoofdafdeling worden doorgegeven.
2. Bij de voorbereiding van de uitvoering van de volkstellingswerkzaamheden in de gemeente zal de personeelsvoorziening bijzondere aandacht vragen. Daarbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen;
 - a. de eigenlijke telwerkzaamheden in de dagen rond 28 februari en
 - b. de overige werkzaamheden die vóór, tijdens en na afloop van de eigenlijke telling zijn te verrichten.
3. De werkzaamheden bedoeld onder b. vallen grotendeels binnen de taak van de Afdeling Bevolking enz. en zij zullen overwegend moeten worden opgevangen door reeds aanwezig gemeentepersoneel, eventueel in overwerk en voorzover de omvang van het werk het nodig maakt door aantrekking van één of meer tijdelijke krachten.
4. De eigenlijke telwerkzaamheden bedoeld in punt 2 onder a. zullen, lettend op hun omvang en op het feit, dat zij in een korte periode van enkele dagen moeten plaatsvinden en in principe overdag en de vroege avonden moeten worden uitgevoerd, bijzondere voorzieningen nodig maken. De aard van deze voorzieningen is voornamelijk afhankelijk van de omvang van de hier bedoelde werkzaamheden, m.a.w. van het aantal benodigde tellers.
5. Het aantal benodigde tellers wordt bepaald door de dagproduktie van een teller en het aantal dagen dat wordt geteld.
 Wat de dagproduktie betreft kan het op grond van de ervaring verkregen algemene gemiddelde van 100 te tellen personen per dag niet voor alle gemeenten als maatstaf worden genomen. Voor de afzonderlijke gemeenten zal de gemiddelde dagproduktie immers verschillen naargelang het aandeel van de verspreid liggende bebouwing in de

totale bebouwing, de structuur van de aaneengesloten bebouwing, de grootte van de huishoudens en hun samenstelling, meer of minder kamerbewoners, verschil in frequentie van de niet-thuis gevallen enz. Anderzijds is het niet mogelijk de betekenis van elk van deze factoren te kwantificeren en evenmin de in elk dezer opzichten tussen de afzonderlijke gemeenten bestaande verschillen nauwkeurig vast te leggen.

Uitgaande van de ervaringen opgedaan bij vorige tellingen en bij de Proeftelling van 1967 kan voor de bepaling van het aantal benodigde tellers worden uitgegaan van de volgende variatie rond de zojuist gegeven gemiddelde produktie van 100 te tellen personen per dag:

in gemeenten beneden 10.000 inwoners	90 te tellen personen per dag
in gemeenten van 10.000-20 000 inwoners	93 te tellen personen per dag
in gemeenten van 20 000-50 000 inwoners	100 te tellen personen per dag
in gemeenten van 50.000 en meer inwoners	105 te tellen personen per dag

Houdt men voorts voor de duur van de telling de in Hoofdstuk I; par. 2, punt 5 aangegeven norm aan (n.l. 2 dagen uitreiken en 2 dagen ophalen) dan komt men voor de genoemde categorieën van gemeenten op een produktie per teller van resp. 180, 186, 200 en 210 te tellen personen.

Op grond van deze cijfers is een eerste bepaling mogelijk van het aantal benodigde tellers. In een gemeente met 8 000 inwoners zullen bijv. 45 tellers nodig zijn (8 000 : 180), in een gemeente met 19 000 inwoners 102 tellers (19 000 : 186), in een gemeente met 35 000 inwoners 175 tellers (35 000 : 200) en in een gemeente met 80 000 inwoners ruim 380 (80 000 : 210). Een meer exacte vaststelling van het benodigde aantal tellers gaat samen met de vorming van de zgn. tellersporties (zie Hoofdstuk 11, par. 4)

6. De in punt 5 bij wijze van voorbeeld vermelde aantallen tellers laten zien, dat de aan de eigenlijke telling verbonden werkzaamheden evenals bij vorige tellingen niet zullen kunnen worden opgevangen door het personeel van de afdeling Bevolking. Met het oog daarop is een voorziening getroffen in artikel 8 van de Volkstellingenwet, waarin is bepaald, dat alle burgerlijke en militaire autoriteiten, colleges en ambtenaren verplicht zijn aan de Directeur Generaal van de Statistiek en aan de Gemeentebesturen op verzoek zoveel mogelijk medewerking te verlenen bij het vervullen van de hun bij of krachtens de Volkstellingenwet opgedragen taken.
7. De in punt 6 genoemde wettelijke plicht is nader uitgewerkt in artikel 15, tweede lid van de Algemene Maatregel van Bestuur bedoeld in Hoofdstuk 1, par.1, punt 2. In dat artikel wordt voorgeschreven, dat de gemeentebesturen voor de telling zoveel mogelijk gebruik dienen te maken van personen in dienst van de gemeente. Dit houdt in, dat het gemeentebestuur allereerst zal moeten nagaan, hoeveel personen uit andere gemeentelijke diensten en bedrijven (hieronder begrepen het personeel bij het openbare onderwijs) gedurende de teldagen aan hun normale werkzaamheden kunnen worden onttrokken om als teller op te treden.
8. Het in punt 7 aangehaalde artikel 15, tweede lid bepaalt verder, dat ingeval uit het gemeentepersoneel niet voldoende tellers kunnen worden gerecruteerd, voor de telling gebruik kan worden gemaakt van personen wier salaris direct of indirect ten laste komt van 's Rijks kas, zulks op aanwijzing van het hoofd van dienst waaronder zij ressorteren.
Evenals bij vorige gelegenheden zal er voor worden zorg gedragen dat de hierbedoelde hoofden van dienst vóór 1 februari 1971 via een circulaire van de Minister-President, eventueel aangevuld met circulaires van de Ministeries waaronder zij ressorteren, van deze wettelijke plicht op de hoogte worden gesteld. Aan de gemeentebesturen zal een afschrift van deze circulaires worden toegezonden, waarvan gebruik kan worden gemaakt bij de opnemings van contact met de betrokken hoofden van dienst.
Tenslotte zal er, evenals in 1960, voor worden zorg gedragen, dat ook het personeel van het bijzondere onderwijs kan worden ingeschakeld, en dat in noodzakelijke gevallen de scholen eventueel een aantal dagen mogen worden gesloten.
9. Artikel 15, tweede lid van de Algemene Maatregel van Bestuur bepaalt tenslotte, dat indien door inschakeling van ambtenaren van gemeente, provincie, Rijk enz. niet voldoende tellers kunnen worden verkregen, een beroep mag worden gedaan op niet in overheidsdienst werkzame personen. In dit geval zal men zich vanzelfsprekend moeten overtuigen, dat de aan te trekken personen fysiek geschikt zijn voor de te verrichten werkzaamheden en na ontvangen instructies met voldoende kennis van zaken hun

taak zullen kunnen uitvoeren. Voorts dient bij de aantrekking van deze niet in overheidsdienst zijnde personen te worden bedacht, dat zij gedurende de teldagen moeten optreden als vertegenwoordiger van de overheid en ook in dit opzicht aan bepaalde eisen moeten voldoen. Wordt aan deze eisen voldaan, dan is er geen bezwaar om bij sluiting van scholen bijv. ook leerlingen van de hoogste klassen van het middelbare onderwijs als tellers in te schakelen.

10. In verband met de aard van de door de teller te verrichten werkzaamheden, de daarvoor noodzakelijke inwerking in de instructies en bijwoning van de instructievergaderingen, de omstandigheid, dat de telwerkzaamheden in de regel meer dan de normale werktijd zullen vereisen en mede ter stimulering van een zo goed mogelijke uitvoering van hun taak, kan aan de tellers een geldelijke vergoeding worden toegekend.
11. De vergoeding aan de tellers dient in alle gemeenten te geschieden op een uniforme basis van f. 25.- per volledige dagtaak. Als dagtaak is in dit verband te verstaan het door de plaatselijke leiding redelijk geachte aantal per dag te tellen inwoners, rekening houdend met de aard van de aan de teller toegewezen tellersportie en uiteraard lettend op de uit punt 5 van deze paragraaf af te leiden gemiddelde dagproductie voor de betrokken gemeente als geheel.

Par. 5. UITKERING AAN DE GEMEENTEN

1. De aan iedere gemeente te verlenen uitkering terzake van de door haar ten behoeve van de volkstelling verleende werkzaamheden zal ingevolge artikel 16, tweede lid van de Algemene Maatregel van Bestuur worden vastgesteld bij Ministeriële Beschikking.
2. Het is uiteraard niet mogelijk, de uitkering te doen op grond van een door elke gemeente in te dienen declaratie van gemaakte kosten. Zij zal moeten plaats vinden op grond van bepaalde normen en worden uitgedrukt in een bedrag per inwoner. Voorts ligt een differentiatie van dit bedrag per inwoner voor de hand. Er zijn immers naast kosten, die parallel lopen met het aantal inwoners per gemeente, andere kostengroepen aan te wijzen welke in grote gemeenten relatief meer uitgaven zullen vragen dan in kleine gemeenten, terwijl omgekeerd bepaalde kosten van algemene aard relatief zwaarder zullen drukken in kleinere dan in grotere gemeenten.
3. In het uit te keren bedrag per inwoner zal zijn begrepen de door de gemeente aan de tellers uit te betalen vergoeding.
4. De exacte bedragen per inwoner voor de afzonderlijke categorieën van gemeenten zijn bij het ter perse gaan van deze Handleiding nog niet vastgesteld. De in overleg met een aantal gemeenten van verschillende structuur gemaakte kostenramingen moesten toen nog worden geanalyseerd en besproken met de Vereniging van Nederlandse gemeenten. Overeenkomstig de voorschriften van artikel 16, tweede lid van de Algemene Maatregel van Bestuur zullen de bij Ministeriële Beschikking vast te stellen exacte bedragen voor de verschillende categorieën van gemeenten vóór 15 november aan de gemeentebesturen worden bekend gemaakt. In dit stadium van voorbereiding kan nog slechts worden medegedeeld, dat op de goedgekeurde begroting voor de Volkstelling van 1971 voor de uitkering aan de gemeenten een bedrag is opgenomen van 10 miljoen gulden, hetgeen zonder de eerdergenoemde differentiatie neerkomt op een algemeen gemiddelde van ca 77 cent per inwoner.
5. Het is overigens de bedoeling om, evenals bij de vorige tellingen gebruikelijk is geweest, in de eerder bedoelde Ministeriële Beschikking mede vast te leggen dat de definitieve uitkering zal plaats vinden zodra de definitieve uitkomsten van de telling zullen zijn vastgesteld. In afwachting daarvan zal een voorlopige uitkering worden gedaan op basis van de voorlopige uitkomsten van de telling enerzijds en 90% van de voor de gemeente vast te stellen uitkering per inwoner anderzijds. Deze voorlopige uitkering zal bij wijze van voorschot worden gedaan, zo snel mogelijk na de inventarisatie van het bij het C.B.S. van de gemeente ontvangen ingevulde tellmateriaal.

Hoofdstuk II. Algemene voorbereidingen

Par. 1. ALGEMEEN

1. Zoals uit de in Hoofdstuk I, par. 3 gegeven beschrijving van het telmateriaal is af te leiden, zal de telling ditmaal - anders dan in 1960 - plaats vinden op grond van hulpmateriaal dat is VOORingevuld op grond van gegevens uit het gemeentelijke bevolkingsregister. Alvorens op deze voorinvulling in te gaan volgt hieronder eerst een meer uitvoerige omschrijving van de functie van het bedoelde hulpmateriaal.

A. De TELREGISTERS TRa

De Telregisters TRa worden PER ONDERDEEL VAN DE GEMEENTE vóóringevuld met de adressen die voor bezoek door een teller in aanmerking komen. Zij blijven gedurende de eigenlijke telwerkzaamheden in handen van de BINNENDIENST van het gemeentelijke telapparaat en dienen gedurende de achtereenvolgende fasen van de telwerkzaamheden voor de volgende doeleinden:

- controle op de volledigheid van uitgifte der Telopdrachten aan de tellers;
- controle op de volledigheid van telling der in de gemeente gelegen en voor telling in aanmerking komende adressen;
- verantwoording van de ingevulde vragenlijsten A t/m D.

De Telregisters TRa worden na de afwerking van de eigenlijke telling naar het C.B.S. gezonden waar zij dienen:

- voor controle op de volledigheid van de door het C.B.S. ontvangen vragenlijsten;
- als klapper op de getelde adressen ten behoeve van het navragen van eventueel ontbrekende woninggegevens.

B. DE TELOPDRACHTEN

Voor elk der op de Telregisters TR voorkomende adressen wordt een Telopdracht aangelegd. In het overzicht van iedere Telopdracht worden gegevens vóóringevuld van ALLE PERSONEN die in het persoonsregister van de gemeente aan dat adres zijn opgenomen. De Telopdrachten worden in eerste instantie in handen gesteld van de TELLERS. Zij dienen gedurende de achtereenvolgende fasen van de telwerkzaamheden:

- ter aanduiding van de adressen die de betrokken tellers moeten bezoeken;
- voor de uitvoering van de registercontrole;
- voor verantwoording van de werkzaamheden die de teller aan elk adres moet verrichten;
- voor controle op de volledigheid van de telling door de binnendienst van het gemeentelijke telapparaat.

De Telopdrachten worden na het afsluiten van de eigenlijke telwerkzaamheden NIET naar het C.B.S. gezonden doch blijven bij de Afdeling Bevolking

- voor het afwerken van de registercontrole.

2. Uit het voorgaande valt af te leiden, dat bij de gekozen wijze van tellen de volledigheid van de telling staat of valt met de volledigheid van de Telregisters TRa. Indien immers aan de Telregisters TRa adressen ontbreken, zal voor die adressen geen Telopdracht worden aangelegd, hetgeen inhoudt dat de betrokken adressen door geen enkele teller zullen worden bezocht. Het is daarom van GROOT BELANG dat erop wordt toegezien dat de Telregisters TRa na invulling NAUWKEURIG SLUITEN op het bij de bevolkingsboekhouding behorende WONINGREGISTER en dat er nauwlettend voor wordt zorggedragen, dat deze worden AANGEVULD MET DE ONTBREKENDE ADRESSEN van alle woningen die gereedkomen vóór 1 maart 1971. Deze aanvulling moet worden afgestemd op de invulling van het formulier V/04 dat maandelijks door de gemeente aan het C.B.S. wordt toegezonden in het kader van de Statistiek van de Woningvoorraad.
3. Met de in punt 2 gegeven voorschriften is verzekerd, dat de Telregisters TRa op de teldatum precies "bij" zijn, hoe vroeg ook met de invulling daarvan wordt begonnen. Het verdient echter aanbeveling om de vóóringevulling niet te vroeg vóór die van de Telopdrachten te starten.

4. Voor wat betreft de vóórinfilling van de Telopdrachten spreekt het vanzelf, dat deze niet kan geschieden op grond van een persoonsregister waarin geregeld wordt gemu- teerd.
- HET PERSOONSREGISTER ZAL DUS MOETEN WORDEN BIJGEWERKT NAAR DE TOESTAND OP EEN VAN TE VOREN VASTGESTELDE DATUM EN DAARNA MOETEN WORDEN "BEVROREN" TOT HET MOMENT DAT ALLE TELOPDRACHTEN VOLLEDIG ZIJN INGEVULD. Elke gemeente dient de bedoelde datum zelf vast te stellen. Deze datum moet zodanig worden gekozen, dat de ná het vóórinfillen van de Telopdrachten blijkens deze Handleiding nog te verrichten voorbereidende werkzaamheden tijdig kunnen worden beëindigd. Bovendien moet daarbij echter worden bedacht, dat de tellers bij de door hen te verrichten registercontrole des te meer mutaties in de Telopdrachten zullen moeten aanbrengen naarmate de datum naar de toestand waarvan de Telopdrachten worden ingevuld verder van de teldatum verwijderd zal zijn. In verband hiermede wordt aanbevolen om een datum te kiezen welke niet minder dan twee weken vóór de teldatum is gelegen, doch niet méér dan vier weken.
5. Het is niet uigesloten, dat een gemeente de voorkeur zou geven aan het kiezen van een datum welke wel méér dan vier weken voor de teldatum is gelegen met de bedoeling om alle mutaties, welke zich na de betrokken datum doch voor het teltijdstip voor- doen, in de Telopdrachten door te voeren. Dit laatste is vanzelfsprekend ook een mogelijkheid in gemeenten die een datum kiezen binnen de aangegeven periode van twee weken.
- TEGEN DEZE HANDELIJWJZE IS GEEN BEZWAAR OP VOORWAARDE DAT TIJDIGE UITVOERING VAN DE OVERIGE AAN DE TELLING VERBONDEN VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN DAARMEDE NIET IN GE- VAAR WORDT GEBRACHT.
6. In punt 2 is aangegeven, dat de Telregisters TRa tot aan het teltijdstip moeten worden bijgehouden. Het spreekt vanzelf, dat daarbij gelijktijdig Telopdrachten moe- ten worden aangelegd, indien de aanvulling betrekking heeft op een tijdstip dat valt ná het tijdstip naar de toestand waarvan de Telopdrachten zijn ingevuld.
- ER ZIJ NADRUKKELIJK OP GEWEZEN DAT DIT NIET INHOUDT DAT OOK HET OVERZICHT VAN DE BE- WONERS MOET WORDEN BIJGEWERKT. DIT IS ALLEEN MAAR TOEGESTAAN, INDIEN DE IN PUNT 5 AANGEGEVEN METHODE VAN BIJHOUDING VAN DE TELOPDRACHTEN WORDT GEKOZEN. Wordt deze, zoals in de meeste gemeenten het geval zal zijn, niet gekozen dan dient voor later toegevoegde adressen te worden volstaan met het AANLEGGEN van een Telopdracht vol- gens de in par. 3 van dit Hoofdstuk gegeven regels en dient de invulling van de ge- gevens over de bewoners van het betrokken adres achterwege te blijven.
7. Voor wat betreft de vóórinfilling zelf dient onderscheid te worden gemaakt tussen:
- de gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponskaarten of op magneetbanden enerzijds en
 - de gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponsplaatjes of met een niet-ge- mechaniseerde bevolkingsadministratie anderzijds.
8. Voor de gemeenten die beschikken over een bevolkingsadministratie op ponskaarten of op magneetbanden zal de vóórinfilling van zowel de Telregisters TRa als van de Tel- opdrachten volledig langs machinale weg geschieden. Dit geldt niet alleen voor de gemeenten die over een eigen elektronisch informatieverwerkend systeem beschikken, doch tevens voor de gemeenten die afhankelijk zijn van de diensten van een (inter) gemeentelijk computercentrum, zowel als voor gemeenten die afhankelijk zijn van de diensten van de DOA.
- De voor de machinale vóórinfilling benodigde, onderling enigszins verschillende, programma's worden op aanwijzingen van het C.B.S. onder supervisie van de Stichting tot Ontwikkeling van de Automatisering bij de Gemeenten (de SOAG) en met instemming van de Rijksinspectie van de bevolkingsregisters centraal ontwikkeld en zullen rond 1 december 1970 voor alle gegadigden ter beschikking komen. Voor de betrokken ge- meenten, die in dit opzicht rechtstreeks van nadere aanwijzingen zullen worden voor- zien, vindt de machinale vóórinfilling plaats op Telregisters TRa, MODEL A en op Telopdrachten, MODEL A, beide uitgevoerd als zgn. kettingformulieren.
9. Voor de gemeenten die beschikken over een bevolkingsadministratie op ponsplaatjes en voor de gemeenten met een niet-gemechaniseerde bevolkingsadministratie zal de vóórinfilling van de Telregisters TRa alleen maar met de hand kunnen geschieden. Daarvoor zijn beschikbaar Telregisters TRa, MODEL B. De aanwijzingen voor de invul- ling van dit model Telregisters TRa zijn opgenomen in de hierna volgende par. 2.

Voor wat betreft de Telopdrachten heeft de vóórvulling voor de gemeenten met ponsplaatjes volgens hetzelfde systeem plaats als voor de niet-gemechaniseerde gemeenten. Voor beide categorieën van gemeenten is n.l. een Telopdracht MODEL B beschikbaar, die de vorm heeft van een vensterenvelop, waarin per adres de gegevens dienen te worden opgeborgen van hen die in het gemeentelijke persoons register aan het betrokken adres zijn opgenomen.

In de eerstgenoemde categorie van gemeenten wordt voor dit doel gebruik gemaakt van afdrukken van het ponsplaatjesbestand, terwijl in de laatstgenoemde categorie van gemeenten wordt gebruik gemaakt van met de hand vervaardigde uittreksels uit het persoonskaartenbestand.

De aanwijzingen voor het gereedmaken van de Telopdrachten, MODEL B zijn opgenomen in par. 3 van dit Hoofdstuk.

Par. 2. VOORINVULLING VAN DE TELREGISTERS TRa, MODEL B

1. Zoals reeds in par. 1 van dit Hoofdstuk onder punt 1A is aangegeven, dienen de Telregisters TRa te worden gereedgemaakt PER ONDERDEEL VAN DE GEMEENTE. Als onderdelen van de gemeente moeten daarbij worden aangehouden de wijken en buurten, waarin de gemeente in overleg met de Provinciaal Planologische Dienst speciaal ten behoeve van de Volkstelling van 1971 is ingedeeld. De topografische bladen waarop deze wijken en buurten zijn ingetekend zijn bij Rondschrijven no. 5 in september j.l. aan de plaatselijke leiding van de telling toegezonden. Op deze topografische bladen, zowel als op het begeleidende naamlijstje, is voor elke onderscheiden buurt aangegeven welk tweecijferig nummer dat onderdeel van de gemeente ten behoeve van de telling is toegekend.
2. Ter voorbereiding van de invulling van de Telregisters TRa moet eerst PER ONDERDEEL van de gemeente (per buurt dus) worden vastgesteld welke adressen van de gemeente daar precies binnenvallen. Dit zal in de praktijk voor personen met plaatselijke bekendheid weinig moeilijkheden geven, temeer daar de begrenzing van de onderdelen zoveel mogelijk langs natuurlijke scheidingen zijn getrokken en in de gedeelten van de gemeenten met een gesloten bebouwing door de as van de straten zijn gelegd. De aanwijzingen voor het samenstellen van deze zgn. stratenklapper zijn reeds gegeven in het in het vorige punt vermelde Rondschrijven no. 5.
3. Is per onderdeel van de gemeente (per buurt) vastgesteld welke adressen daarbinnen zijn gelegen dan kunnen de adressen als volgt op de Telregisters TRa worden ingeboekt.
 - Begin met een Telregister TRa aan te leggen voor buurt 00 door in de kop van het telregister in te vullen
 - de naam van de gemeente (stempelen is toegestaan)
 - de aanduiding van de provincie waarin de gemeente is gelegen
 - de nummering van het telregister
 Voor het eerste Telregister TRa van buurt 00 dient te worden ingevuld:

NUMMER ONDERDEEL	NUMMER TELGB.	NUMMER TELREG.
00	0	0

- Vul vervolgens in kolom 2 in volgorde van straat en huisnummer de adressen van de betrokken buurt in (aanhaken van de straatnaam is toegestaan)
- Bedraagt het aantal adressen meer dan 48 ga dan verder op de achterzijde van het Telregister en vergeet niet in de daarvoor gereserveerde vakken rechts bovenaan de nummering van de voorzijde van het Telregister TRa over te nemen (00/0/0)
- Bedraagt het aantal adressen meer dan 100 leg dan een tweede Telregister TRa aan, vul de kop daarvan in en nummer het als volgt:

NUMMER ONDERDEEL	NUMMER TELGB.	NUMMER TELREG.
00	0	1

- Ga zo nodig door aan de achterzijde en vergeet niet ook daar weer in de aangewezen vakken het nummer van de voorzijde van het Telregister over te nemen (00/0/1)
- Ga zolang de adressen van het onderdeel 00 van de gemeente (buurt 00) nog niet volledig zijn uitgeschreven dóór met het aanleggen van nieuwe Telregisters TRa en nummer deze achtereenvolgens

nummer onderdeel	nummer telgeb.	nummer telreg.
00	0	2
00	0	3
		enz t/m
00	0	9
00	1	0
00	1	1
		enz t/m
00	1	9
00	2	0
		enz.

- Nummer de Telregisters TRa voor onderdeel 01 op overeenkomstige wijze dus

01	0	0
		enz t/m
01	0	9
01	1	0
		enz t/m
01	1	9
		enz.

- Zoals uit de gegeven voorbeelden blijkt begint het "nummer telreg" steeds weer bij 0 en mag dit nummer niet hoger gaan dan 9.
- Is in het vak "nummer telreg" het cijfer 9 bereikt, dan moet voor het daarop volgende Telregister opnieuw worden begonnen met "nummer telreg." 0 en wordt tegelijkertijd het "nummer telgeb." met één verhoogd.
- Aangezien ook het "nummer telgeb." niet hoger mag gaan dan 9 kunnen per onderdeel van de gemeente maximaal 100 Telregisters TRa worden aangelegd. Het aantal per Telregister TRa onder te brengen adressen bedraagt 100 (regels 00 t/m 99), zodat per onderdeel van de gemeente maximaal $100 \times 100 = 10.000$ adressen kunnen worden ingeboekt.

MOCHT HET AANTAL ADRESSEN VOOR EEN BEPAALD ONDERDEEL VAN DE GEMEENTE DE 10.000 TE BOVEN GAAN, DAN DIENT ONVERWIJLD CONTACT TE WORDEN OPGENOMEN MET HET C.B.S. OM EEN OPLOSSING TE ZOEKEN.

4. Bij de zojuist omschreven wijze van invulling van de Telregisters TRa worden de adressen per onderdeel van de gemeente aansluitend op doorlopend genummerde Telregisters ingeschreven. Doordat de regels van het Telregister TRa zijn voorzien van voorgedrukte volgnummers zijn daarmee alle ingeboekte adressen voorzien van een 6-cijferig nummer t.w. 2 cijfers voor het onderdeel van de gemeente
- 1 cijfer voor het telgebied
 - 1 cijfer voor het telregister en
 - 2 cijfers voor het volg(regel)nummer

DIT ZESCIJFERIG NUMMER SPEELT EEN GROTE ROL BIJ DE VERDERE VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN. GEDURENDE DE EIGENLIJKE TELLING EN BIJ DE BEWERKING VAN HET TELMATERIAAL BIJ HET C.B.S.

HET IS DAAROM VAN GROOT BELANG, DAT DE ZOJUIST GEGEVEN RICHTLIJNEN NAUWKEURIG WORDEN OPGEVOLGD.

5. Zijn alle adressen van alle onderdelen van de gemeente op bovenomschreven wijze op Telregisters TRa ingeboekt, dan dient de verzameling ingeboekte adressen overeenkomstig de in punt 2 van par. 1 van dit Hoofdstuk gegeven instructie op volledigheid te worden gecontroleerd aan de hand van het bij de bevolkingsboekhouding behorende Woningregister.

Mocht bij deze controle blijken, dat een adres ontbreekt, dan dient dit te worden bijgeschreven op de eerste(nog) blanco regel van het laatste Telregister TRa van het onderdeel waarin dat adres is gelegen.

Wordt op een Telregister TRa een adres aangetroffen dat niet voor bezoek door een teller in aanmerking komt (bijv. het adres van een kerk, een school, een fabrieksgebouw of derg.) dan dient dit adres MET POTLOOD te worden doorgehaald en in kolom 10 achter het adres te worden aangetekend bijv. kerk, school, fabriek of derg.

IN ZO'N GEVAL MAG ONDER GEEN VOORWAARDE WORDEN GETRACHT OM DOOR VERNUMMERING VAN ADRESSEN DE NUMMERING WEER TE DOEN AANSLUITEN.

Zie in dit verband punt 8 van de volgende paragraaf.

6. Tot slot zij er nogmaals de aandacht op gevestigd dat het overzicht van de adressen, dat in de Telregisters TRa wordt opgenomen, VOLLEDIG moet zijn, d.w.z. ALLE adressen moet omvatten die voor bezoek door een teller in aanmerking komen en dus ook de adressen van INRICHTINGEN en TEHUIZEN, de adressen van LEEGSTAANDE-WONINGEN (ook indien deze zojuist zijn gereedgekomen), van WOONSCHEPEN, van WAGENS met een VASTE STANDPLAATS enz.
7. In de meeste gemeenten zullen de woonschepen en de wagens met een vaste standplaats worden ingeboekt op de Telregisters TRa van het onderdeel van hun lig-of standplaats. Voor het verdelen van het werk over de tellers is dit ook de gemakkelijkste werkwijze.
In een aantal gevallen zal er echter de voorkeur aan worden gegeven om de woonschepen en wagens met een vaste standplaats op een apart Telregister TRa (of een aparte serie Telregisters TRa (of een aparte serie Telregisters TRa) te vermelden onder de onderdeelaanduiding 99 of derg. Deze werkwijze is toegestaan op VOORWAARDE, DAT EEN ONDERDEELAANDUIDING WORDT GEKOZEN DIE IN DE WIJK-EN BUURTINDELING NIET VOORKOMT.

par. 3. GEREEDMAKEN VAN DE TELOPDRACHTEN, MODEL B

1. In punt 4 van paragraaf 1 van dit Hoofdstuk is reeds aangegeven, dat van te voren een datum moet worden bepaald naar de toestand waarvan de Telopdrachten zullen worden gereedgemaakt. Is deze datum eenmaal verlopen dan dient het persoonskaartenbestand eerst volledig naar de toestand van de betrokken datum te worden bijgewerkt, terwijl in gemeenten met ponsplaatjes ook het plaatjesbestand aan die toestand moet worden aangepast.
2. Is aan*deze voorwaarde(n) voldaan dan kan direct worden overgegaan tot het vastleggen van de hieronder opgesomde INDIVIDUELE GEGEVENS van ALLE personen die op de vastgestelde datum in het persoonsregister van de gemeente zijn opgenomen.
 - de ACHTERNAAM (voor gehuwde en gehuwd geweest zijnde vrouwen tevens eigen achternaam -meisjesnaam- vermelden)
 - de VOORLETTERS
 - het ADRES
 - de NAAM van de GEMEENTE
 - de GEBOORTEDATUM
 - het GESLACHT

Deze gegevens dienen per persoon op AFZONDERLIJKE STROOKJES te worden vastgelegd en wel op de volgende wijze.

A. Gemeenten met ponsplaatjes

De gemeenten met ponsplaatjes kunnen voor dit doel gebruik maken van afdrucken van het bijgewerkte plaatjesbestand. Er dient zorg voor te worden gedragen, dat UITSLUITEND de opgesomde gegevens worden afgedrukt (de andere op de ponsplaatjes voorkomende gegevens dienen dus te worden afgedekt).

Het afdrucken kan plaats vinden op de gebruikelijke blanco standaardrollen. Gezien de functie die de strookjes vervullen wordt aanbevolen om wat zwaarder papier te kiezen (80 - 150 grams).

Met het oog op het formaat van de enveloppen waarin de strookjes moeten worden opgeborgen (zie punt 4 van deze paragraaf) wordt aanbevolen om gebruik te maken van rollen met de standaardbreedte van 15 cm. De strookjes dienen te worden afgesneden op een hoogte van 7,5 cm.

B. Niet-gemechaniseerde gemeenten

Voor de niet-gemechaniseerde gemeenten zijn voorbedrukte kaartjes beschikbaar getiteld UITTREKSEL, PK.

Aan de betrokken gemeenten zal een voldoende aantal van deze kaartjes door het C.B.S. ter beschikking worden gesteld.

Ten behoeve van de invulling van deze kaartjes dient het gehele bijgewerkte persoonskaartenbestand SYSTEMATISCH TE WORDEN DOORGELOPEN, waarbij van elke aanwezige persoonskaart met de hand een Uittreksel moet worden vervaardigd.

Het spreekt vanzelf, dat deze werkzaamheden het vlotste en nauwkeurigste zullen verlopen, indien ervoor wordt gezorgd dat gedurende de aanmaak van de Uittreksels alle persoonskaarten op hun plaats staan. De NAAM van de GEMEENTE mag desgewenst op de Uittreksels PK worden gestempeld.

De kaartjes dienen met balpen of met de schrijfmachine te worden ingevuld. Dit is noodzakelijk om ze bij het afwerken van de registercontrole te kunnen onderscheiden van de door de tellers MET POTLOOD ingevulde kaartjes (zie deel 2 van deze Handleiding, Hoofdstuk II, paragraaf 1, punt 2).

3. Zijn alle afdrukken van de ponsplaatjes gemaakt, resp. alle uittreksels PK vervaardigd, dan dienen deze vervolgens - zo nodig - te worden gesorteerd op de volgorde van STRAAT en HUISNUMMER.

A. Gemeenten met ponsplaatjes

Het plaatjesbestand staat in de meeste plaatjesgemeenten op volgorde van straat en huisnummer. Indien er zorg voor wordt gedragen, dat deze volgorde bij het maken van de afdrukken wordt gehandhaafd, dan kan de zojuist bedoelde sortering achterwege worden gelaten.

B. Niet-gemechaniseerde gemeenten

Voor de niet-gemechaniseerde gemeenten liggen de Uittreksels PK na de aanmaak alfabetisch-lexicografisch op de achternaam.

Omsortering op volgorde van STRAAT en HUISNUMMER is daar dus in ieder geval noodzakelijk.

4. Liggen de afdrukken van de ponsplaatjes resp. de Uittreksels PK op volgorde van straat en huisnummer, dan dienen deze PER ADRES te worden opgeborgen in de Telopdrachten, MODEL B.
- Neem daarbij de verzameling op adres gesorteerde afdrukken resp. Uittreksels PK als uitgangspunt.
 - Licht daaruit telkens de strookjes(k kaartjes) die betrekking hebben op personen die op eenzelfde adres woonachtig zijn en berg deze strookjes(k kaartjes) in een Telopdracht MODEL B.
 - Is het aantal strookjes(k kaartjes) te groot voor de envelop, bijv. ingeval van grote inrichtingen, woonwagenkampen met één huisnummer of derg., berg de strookjes(k kaartjes) dan in een passende blanco envelop en vermeld daarop de aanduiding "Telopdracht" en het betrokken adres.
 - Vermeld desgewenst op de Telopdracht het aantal strookjes dat in de envelop wordt gestoken. Zie in dit verband par. 4 van dit Hoofdstuk onder punt 3.
5. De Telopdrachten dienen van te voren te zijn voorzien van de NAAM van de GEMEENTE, de bijbehorende PROVINCIE AANDUIDING en de DATUM naar de toestand waarvan de inliggende strookjes(k kaartjes) zijn vervaardigd.
Deze gegevens mogen desgewenst op de enveloppen worden gestempeld.
6. De nummering van de Telopdrachten mag echter niet vooraf geschieden.
Deze mag eerst worden aangebracht NADAT de strookjes(k kaartjes) daarin zijn opgeborgen.
Om de nummering te kunnen aanbrengen dienen de gevulde enveloppen langs de Telregisters TRa te worden gehaald.
Staat door vergelijking van de adresaanduiding op het Telregister TRa en de door het venster van de Telopdracht MODEL B zichtbare adresaanduiding vast dat sprake is van hetzelfde adres, neem dan de nummering van het adres volgens het Telregister TRa over op de Telopdracht MODEL B en wel als volgt:

- nummer onderdeel, nummer telgebied en nummer telregister uit de vakken rechts bovenaan het Telregister TRa
- volgnummer uit kolom 1 van het Telregister TRa en wel van de regel waarop het betrokken adres op het Telregister is ingeboekt.

GEZIEN DE BELANGRIJKE ROL - DIE ZOALS EERDER IS MEEGEDEELD - DE NUMMERING VAN DE ADRESSEN BIJ DE TELLING VERVULT, IS HET VAN GROOT BELANG DAT HET OVERNEMEN VAN DE NUMMERS VAN DE TELREGISTERS TRa OP DE TELOPDRACHTEN NAUWKEURING WORDT GECONTROLEERD.

7. Bij het overnemen van de nummering dient op de Telregisters TRa aantekening te worden gehouden van de adressen waarvoor een Telopdracht, MODEL B aanwezig is, door het plaatsen van een "VUE" tekente vóór het volgnummer in kolom 1.

Nadat alle Telopdrachten zijn genummerd kunnen n.l. regels van het Telregister zijn blijven openstaan en wel om de volgende redenen:

- het adres betreft een WONING die op het moment naar de toestand waarvan de Telopdrachten zijn samengesteld LEEGSTOND zodat geen Telopdracht aanwezig is. Doet zich zo'n geval voor dan dient EEN TELOPDRACHT TE WORDEN AANGELEGD DOOR HET OVERNEMEN VAN DE NUMMERING en dient IN DE ENVELOPPE EEN strookje resp. een Uittreksel PK te worden gestoken waarop uitsluitend het ADRES van de betrokken woning wordt vermeld met de NAAM van de GEMEENTE
- het adres komt NIET voor bezoek door een teller in aanmerking en betreft bijv. een kerk, een school, een fabrieksgebouw of derg. In zulk een geval kan worden volstaan met het DOORHALEN van het betrokken adres op het Telregister TRa.
- het adres betreft een zgn. GERESERVEERD NUMMER voor een nog niet gebouwd of een nog niet gereedgekomen pand, een inmiddels afgebroken of afgebrand pand of derg. Ook in deze gevallen kan worden volstaan met het doorhalen van het adres op het Telregister TRa.

8. De overneming van de nummering van de Telregisters TRa op de Telopdrachten fungeert tevens als CONTROLE op de VOLLEDIGHEID van de Telregisters TRa. Het kan immers ook voorkomen dat een Telopdracht aanwezig is voor een adres dat NIET op de Telregisters TRa voorkomt of dat op het Telregister TRa bij de controle met het Woningregister volgens punt 5 van de vorige paragraaf met potlood is doorgehaald. In deze gevallen dient het betrokken adres eerst op het laatste Telregister TRa van het betrokken onderdeel van de gemeente te worden bijgeschreven (of dient de doorhaling eerst ongedaan te worden gemaakt) en moet vervolgens de nummering op de betrokken Telopdracht worden overgenomen.

9. Nadat de nummering van de Telopdrachten op de voorgeschreven wijze heeft plaats gevonden is voor elk der op de Telregisters TRa gehandhaafde adressen een Telopdracht aanwezig.

Zoals in punt 2 van paragraaf 1 van dit Hoofdstuk is aangegeven, dient de verzameling Telopdrachten tot aan de teldatum te worden bijgehouden voor wat betreft de nieuw gereedgekomen woningen.

Daarbij dient op dezelfde wijze te worden gehandeld als in punt 7 hierboven is aangegeven voor leegstaande woningen dus:

- nieuwe woning bijschrijven op het laatste Telregister TRa van het betrokken onderdeel van de gemeente;
- Telopdracht, MODEL B, aanleggen door het overnemen van de nummering volgens het Telregister TRa;
- in de envelop een strookje of Uittreksel PK sluiten met vermelding van het adres en de naam van de gemeente.

10. Wordt besloten om de verzameling Telopdrachten tot aan de teldatum ook bij te houden voor wat betreft de mutaties in de bevolking dan dienen naargelang de aard van de mutatie strookjes uit de betrokken enveloppen te worden gelicht en/of aan de verzameling in de enveloppen te worden toegevoegd.

Wellicht ten overvloede zij er op gewezen, dat dit een tijdrovend werk is dat met grote nauwkeurigheid zal moeten geschieden,

Par. 4. VERDELING VAN HET WERK OVER DE TELLERS

1. De verdeling van het werk over de tellers heeft plaats door het verdelen van de gereedgemaakte Telopdrachten over het beschikbare tellerscorps.
2. In de gemeenten die beschikken over Telopdrachten MODEL A kan daarbij gemakkelijk worden aangesloten op de in Hoofdstuk I, paragraaf 4 onder punt 5 gegeven richtgetallen voor een gemiddelde dagproductie. Men kan daar n.l. met de Telopdrachten in de hand "tellersporties" formeren door telkens series opeenvolgende Telopdrachten samen te voegen waarop een gezamenlijk aantal personen voorkomt dat gemiddeld gelijk is aan één dagproductie (of bij twee dagen uitreiken aan twee dagproducties enz.)
3. In de gemeenten die beschikken over Telopdrachten MODEL B is het zojuist in punt 2 bedoelde verdeelsysteem minder eenvoudig, omdat daarbij alle enveloppen moeten worden geleegd om het daarin voorkomende aantal strookjes of Uittreksels PK te tellen, waarna de enveloppen weer moeten worden gevuld. Vandaar, dat wordt aanbevolen om bij het vullen van de enveloppen reeds een telling te maken en het gevonden aantal met potlood buiten op de envelop te zetten.
Wordt daartoe besloten, dan dient het bedoelde aantal te worden vermeld boven het vignet van het C.B.S. op de voorzijde van de Telopdracht.
4. Het verdient aanbeveling om bij het aftellen van het aantal te tellen personen zo mogelijk rekening te houden met het verschil in structuur van de wijken en buurten van de gemeente.
Een teller zal immers in een nieuwe wijk met grote aantallen uniforme woningen en in de regel kleine jonge gezinnen veel meer personen kunnen tellen dan in een oud stadsgedeelte met onderling steeds weer verschillende meestal intensief bewoonde woningen.
Zou men in beide gevallen een serie Telopdrachten uitgeven met evenveel te tellen personen dan is ofwel de teller in de nieuwe wijk reeds op de middag klaar ofwel de teller in het oude stadsgedeelte tot ver in de avond bezig. Dit is niet alleen onrechtvaardig t.o.v. de teller van het oude stadsgedeelte, doch het tellen kost in de regel veel meer tijd dan noodzakelijk is.
Om dezelfde reden dient er zo mogelijk ook rekening te worden gehouden met het feit, dat tellers in een aantal gevallen de telling in één bezoek mogen afdoen e.d. (zie Hoofdstuk 1, paragraaf 2, punt 4).
5. Met betrekking tot de Telopdrachten voor INRICHTINGEN en TEHUIZEN is het bovenstaande NIET VAN TOEPASSING. Deze dienen n.l. in handen te worden gesteld van speciaal voor het doel geïnstrueerde tellers, terwijl bovendien voor hen het cijfer van de gemiddelde dagproductie in de meeste gevallen niet van toepassing is.
Gemeenten met INRICHTINGEN en TEHUIZEN dienen daarom DE TELOPDRACHTEN VAN INRICHTINGEN en TEHUIZEN VOORAF TE LICHTEN.
De aanwijzingen daarvoor zijn gegeven in par. 2 van Hoofdstuk IV van deze Handleiding onder de punten 1 en 2. Zie verder ook punt 3 van par. 1 van dat Hoofdstuk.
6. In gemeenten met VARENDE en/of RIJDENDE bevolking kunnen ook Telopdrachten voorkomen, waarop UITSLUITEND personen voorkomen die behoren tot de varende en/of rijdende bevolking, zoals bijv. voor het adres van een scheepvaartkantoor waaraan in het persoonsregister van de gemeente een of meer schippersgezinnen zijn opgenomen. Het heeft uiteraard geen zin dergelijke Telopdrachten aan de tellers mee te geven, omdat deze de betrokkenen daar toch niet zullen aantreffen. Ook deze Telopdrachten dienen dus VAN TE VOREN TE WORDEN GELICHT. Mochten zulke gevallen in de gemeente voorkomen dan dient als volgt te worden gehandeld.
 - Boek het ADRES AF VAN HET Telregister TRa door op de regels van dat adres in kolom 10 te vermelden "V en R"
 - Verzamel de betrokken Telopdrachten en
ZEND DEZE ONVERWIJLD TOE AAN HET
CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING
PRINSES BEATRIXLAAN 428
VOORBURG

De betrokken Telopdrachten zullen bij het C.B.S. n.l. worden gebruikt voor de registercontrole betreffende de varende en rijdende bevolking, waarna zij onmiddellijk

naar de gemeente zullen worden geretourneerd ten behoeve van de afwerking van de registercontrole (zie deel 2 van deze Handleiding).

N.B. ER ZIJ NADRUKKELIJK OP GEWEZEN DAT TELOPDRACHTEN, WAAROP NAAST PERSONEN DIE BEHOREN TOT DE VARENDE EN RIJDENDE BEVOLKING OOK PERSONEN VOORKOMEN DIE OP HET BETROKKEN ADRES HUN WERKELIJKE WOONPLAATS HEBBEN, IN DIT VOORBEREIDENDE STADIUM ONDER GEEN VOORWAARDE MOGEN WORDEN GELICHT EN AAN HET C.B.S. TOEGEZONDEN DEZE TELOPDRACHTEN DIENEN N.L. GEWOON MET DE ANDERE DAARVOOR IN AANMERKING KOMENDE TELOPDRACHTEN OVER DE TELLERS TE WORDEN VERDEELD.

Par. 5. AANTREKKEN VAN DE TELLERS

1. Met het aantrekken van de tellers zal vroegtijdig moeten worden begonnen, omdat:
 - het aantal tellers waarover de gemeente de beschikking heeft bekend moet zijn om verschillende van de voorbereidende werkzaamheden te kunnen uitvoeren (verdelen van het werk over de tellers, bepalen van de omvang van de tellerspakketten, organiseren van de mondelinge telinstructie e.d.) en voorts omdat
 - de tellers voldoende tijd moet worden gegeven om zich op hun taak voor te bereiden
2. In Hoofdstuk I van deze Handleiding is in paragraaf 4 onder de punten 7 en 8 aangegeven, dat voor het tellen bij voorkeur gebruik moet worden gemaakt van ambtenaren in dienst van de gemeente en vervolgens van personen wier salaris ten laste komt van 's Rijks kas.
 Het initiatief voor het inschakelen van deze beide categorieën van personen dient uit te gaan van de plaatselijke leiding van de telling. Bij het contact met de betrokken hoofden van dienst dient de plaatselijke leiding zich te realiseren, dat omtrent het aantal dagen dat deze personen mogen worden ingeschakeld bij de betrokken Algemene Maatregel van Bestuur NIETS is bepaald. Men mag er echter van uitgaan dat redelijkerwijs om twee dagen mag worden gevraagd en om niet meer dan vier dagen. Wees voorzichtig met het verzoek om meer dan twee dagen over de bedoelde ambtenaren enz. te mogen beschikken. Overvraging kan er gemakkelijk toe leiden dat de betrokken hoofden van dienst het verzoek afwijzen en er zelfs over het ter beschikking stellen voor twee dagen niet meer valt te praten. Het is overigens niet uingesloten dat sommige hoofden van dienst er de voorkeur aan geven om een groot aantal ambtenaren voor ÉÉN dag ter beschikking te stellen in plaats van de helft van dat aantal gedurende twee dagen. Het verdient aanbeveling om een dergelijk aanbod te accepteren, omdat daarmee waarschijnlijk het hoogst mogelijke aantal man-teldagen zal worden verkregen.
3. Krijgt de plaatselijke leiding de beschikking over ambtenaren-tellers voor twee dagen (of zelfs slechts voor één dag) dan scheidt dat organisatorische problemen gezien het aanbevolen systeem van twee dagen uitreiken en twee dagen ophalen.
 Bij het zoeken van een oplossing voor deze problemen dient men zich te realiseren, dat om extra moeilijkheden te voorkomen **ZO VEEL MOGELIJK MOET WORDEN VASTGEHOUDEN AAN DE REGEL DAT DE VRAGENLIJSTEN DIE DOOR EEN BEPAALDE TELLER ZIJN UITGEREIKT OOK WEER DOOR DIEZELFDE TELLER MOETEN WORDEN OPGEHAALD**.
 Het verdient aanbeveling om in voorkomende gevallen een oplossing te zoeken in overleg met de betrokken tellers, door hen te verzoeken, zo nodig zelfs te overreden, om de vragenlijsten die zij in diensttijd hebben mogen uitreiken, in de week na de teldatum buiten hun diensttijd (in de avonduren dus) weer op te halen.
4. Het staat uiteraard ter beoordeling van de hoofden van dienst, welke ambtenaren zij - gezien de hen opgedragen taken - voor telwerkzaamheden ter beschikking kunnen stellen en voor hoe lang.
 Er zullen zich echter zeker gevallen voordoen dat niet de medewerking wordt gegeven die redelijkerwijs mocht worden verwacht. In die gevallen kan desgewenst het C.B.S. worden ingeschakeld. De bij vorige gelegenheden opgedane ervaringen hebben geleerd, dat zulke gevallen veelal tot een oplossing kunnen worden gebracht.
5. Bijzondere aandacht dient overigens te worden besteed aan het recruterende van tellers voor de telling van INRICHTINGEN en TEHUIZEN en voor de telling van VARENDE SCHEPEN en WOONWAGENS. Zie in dit verband de suggesties gedaan in resp. Hoofdstuk IV, paragraaf 1, punt 2 en Hoofdstuk V, paragraaf 1, punt 2.

6. Voor wat betreft het aantrekken van niet bij de overheid werkzame personen zijn in Hoofdstuk 1, paragraaf 4, onder punt 9 reeds een aantal voorwaarden genoemd waaraan de betrokkenen moeten voldoen.
Bij de recruitering zal men zich vanzelfsprekend voornamelijk moeten richten tot beroepslozen, zoals bijv. huisvrouwen, gepensioneerden, studenten e.d. Tegen de inschakeling van leerlingen van de hoogste klassen der middelbare scholen is - zoals reeds eerder is opgemerkt - onder bepaalde voorwaarden geen bezwaar.
Om de bereidheid van de genoemde categorieën van personen om als teller op te treden zoveel mogelijk te stimuleren zal van de zijde van het C.B.S. bij de voorlichting over de telling via pers, radio en televisie aan het tellersprobleem extra aandacht worden geschonken.
7. Een bijzonder probleem wordt gevormd door het feit, dat in Nederland rond 200.000 buitenlanders verblijven, overwegend GASTARBEIDERS die de nederlandse taal onvoldoende beheersen om hun vragenlijst in te vullen zonder de hulp van een teller die hun taal machtig is.
Ter oplossing van dit probleem is contact opgenomen met de Landelijke Stichting Bijstand Buitenlandse Werknemers. Het is het plan om door tussenkomst van die Stichting tellers te recrutereren die de verschillende in aanmerking komende talen kennen en om voor deze tellers, ter vergemakkelijking van hun taak, vertalingen van de vragenlijst in de betrokken talen te verzorgen.
Tevens zal een speciale toelichting worden voorbereid die met name is gericht op de vragen die in deze bijzondere gevallen moeilijkheden (kunnen) geven (bijv. de vraag naar de burgerlijke staat, de vragen over de gevolgde opleidingen enz.). Over de wijze waarop de gemeenten met veel gastarbeiders over deze speciale tellers zullen kunnen beschikken, wordt nog nader teruggekomen bij afzonderlijk Rondschrijven.
8. Heeft de gemeente eenmaal het overzicht van de tellers waarover kan worden beschikt, dan dient te worden overwogen of en zo ja hoeveel tellers in reserve moeten worden gehouden voor het geval dat tellers voor de teldatum of gedurende de eigenlijke telperiode uitvallen.
De aan te wijzen reservetellers dienen uiteraard in de op te zetten tellersadministratie te worden opgenomen en met de gewone tellers op de normale wijze te worden geïnstrueerd.

Par. 6. INSTRUCTIE VAN DE TELLERS

1. Bijzondere aandacht dient te worden besteed aan de instructie van de tellers. De volledigheid en juistheid van de door tussenkomst van de tellers te verzamelen gegevens zal n.l. in belangrijke mate afhangen van een goed inzicht van de tellers in de aard van de door hen te verrichten werkzaamheden, een juiste toepassing van de daarbij te gebruiken definities enz.
Een volledige en juiste uitvoering van de taak van de tellers is evenzeer van groot belang voor een vlot verloop van de na de telling te verrichten werkzaamheden (registercontrole e.d.).
2. De tellers dienen, behalve door middel van de door het C.B.S. te verschaffen schriftelijke instructies, vanwege de plaatselijke leiding van de telling ook mondeling te worden geïnstrueerd.
Er dient dus met de tellers een bijeenkomst te worden belegd, waar een mondelinge uiteenzetting wordt gegeven over het doel van de telling, de aard van de te verrichten werkzaamheden, het te gebruiken materiaal en de wijze van invulling van de vragenlijsten.
Op deze bijeenkomsten dienen voorts de bij de tellers gerezen vragen te worden beantwoord. Daartoe dienen de tellers uiteraard de enkele dagen vóór deze vergadering aan hen uit te reiken documenten grondig te bestuderen. Bij het uitreiken van die documenten dient hierop nadrukkelijk de aandacht te worden gevestigd.
Aan de GEWONE tellers moet vóór de instructievergadering worden uitgereikt:
- een INSTRUCTIE voor het tellen van de bevolking in WONINGEN en ANDERE BEWOONDE RUIMTEN (rode omslag)
 - een blanco TELOPDRACHT (indien Model B met inliggende strookjes of Uittreksels PK, eveneens blanco) en
 - een VRAGENLIJST A met bijbehorende toelichting "HOE U MEETELT".

Aan de teller(s) van INRICHTINGEN en TEHUIZEN dient ter bestudering te worden uitgereikt:

- een INSTRUCTIE voor het tellen van de bevolking in INRICHTINGEN en TEHUIZEN (groene omslag).
- een blanco TELOPDRACHT (indien model B met inliggende strookjes of Uittreksels PK. eveneens blanco).
- een VRAGENLIJST F met bijbehorende toelichting "HOE U MEETELT" en
- een VRAGENLIJST G.

Voor de teller(s) van VARENDE SCHEPEN en WOONWAGENS kan worden volstaan met het uitreiken van:

- een INSTRUCTIE voor het tellen van de bevolking op VARENDE SCHEPEN en in WOONWAGENS (blauwe omslag)
- een VRAGENLIJST E en
- een blanco BEWIJS VAN TELLING.

Heeft de gemeente slechts één gestichtsteller dan dient het werk met deze teller individueel te worden doorgepraat. Hetzelfde geldt ingeval de gemeente slechts één teller heeft voor de telling van de bevolking op varende schepen of in woonwagens.

3. ER ZIJ BIJZONDERE AANDACHT GEVESTIGD OP HET FEIT DAT DE DOOR HET C.B.S. VERSCHAFTE SCHRIFTELIJKE INSTRUCTIES GEEN OPSOMMING BEVATTEN VAN DE REGELS VAN DE BEVOLKINGS-BOEKHOUDING DIE DE TELLERS BIJ DE DOOR HEN UIT TE VOEREN REGISTERCONTROLE ZULLEN MOETEN KENNEN.
De plaatselijke leiding dient er zorg voor te dragen, dat de tellers in dit opzicht nauwkeurig worden geïnstrueerd door middel van een SCHRIFTELIJKE - mondeling nader toe te lichten - AANVULLENDE INSTRUCTIE.
4. Bij de mondelinge instructie dient er zeer speciaal op te worden gewezen, dat de vragenlijsten bestaan UIT PONSKAARTEN DIE ZORGVULDIG MOETEN WORDEN BEHANDELD OMDAT ZIJ BIJ HET C.B.S. MACHINAAL MOETEN WORDEN BEWERKT.
Voorts dient BIJZONDERE NADRIJK te worden gelegd op het feit, dat de vragenlijsten MET GEWOON ZWART POTLOOD moeten worden ingevuld en dat eventuele verkeerde invullingen goed moeten worden WEGGESTUFD.
Tenslotte dient nog BIJZONDERE AANDACHT te worden gegeven aan het OVERNEMEN VAN DE NUMMERING VAN DE TELOPDRACHT OP DE VRAGENLIJSTEN VAN ALLE PERSONEN DIE INGEVOLGE DIE TELOPDRACHT WORDEN GETELD.
In de schriftelijke instructies is herhaaldelijk gewezen op het belang, dat deze nummering steeds weer op de juiste wijze wordt overgenomen.
5. De tellers dienen vooral ook te worden geïnstrueerd dat een tactvol optreden noodzakelijk is. Dit geldt in het bijzonder wanneer van de zijde van de bewoners bezwaren worden gemaakt tegen het verstrekken van bepaalde gegevens, verstreking van gegevens wordt geweigerd of wanneer de teller kennelijk de indruk heeft, dat hem onjuiste of onvolledige opgaven worden gedaan.
De teller mag in deze omstandigheden niet verder gaan dan de desbetreffende personen te wijzen op hun verplichting om hun medewerking aan de volkstelling te verlenen en hen mede te delen, dat het niet behoorlijk voldoen aan de verplichting om de gevraagde gegevens naar waarheid te verschaffen, hechtenis (van 14 dagen) of geldboete (van f. 500,-) tengevolge kan hebben. Hij dient daarbij te wijzen op de desbetreffende mededeling aan het einde van de toelichting "HOE U MEETELT". Heeft dit optreden van de teller niet de gewenste uitwerking, dan dient hij de reden van de weigering te weten te komen, van een en ander aantekening te houden op zijn Telopdracht en de weigering ter kennis te brengen van de plaatselijke leiding van de telling (zie voor hetgeen de plaatselijke leiding in deze verder te doen staat Hoofdstuk III, paragraaf 6, punt 1).
6. Het spreekt vanzelf, dat de tellers bij de mondelinge instructie moet worden gewezen op hun plicht tot GEHEIMHOUDING. De desbetreffende wetsartikelen zijn afgedrukt op het legitimatiebewijs dat aan elke teller moet worden verstrekt, zodat de tellers indien dat nodig mocht blijken, de tekst van die artikelen aan de door hen bezochte personen kunnen tonen.
7. Wijs de tellers bij de mondelinge instructie tenslotte nog op de instructie die per TELEVISIE zal worden gegeven. Omtrent dag en uur waarop de betrokken uitzendingen zullen plaats hebben zullen de gemeenten tijdig worden geïnformeerd.

Par. 7. SAMENSTELLEN VAN DE TELLERSPAKKETTEN

1. De samenstelling van de tellerspakketten heeft voor de drie onderdelen van de telling op verschillende wijzen plaats.
2. Voor de telling van de bevolking in WONINGEN en ANDERE BEWOONDE RUIMTEN is een keuze mogelijk tussen:
 - STANDAARD PAKKETTEN van gelijke inhoud voor alle tellers
 - pakketten van verschillende inhoud AANSLUITEND OP DE TELLERSPORTIES, zoals die overeenkomstig de aanwijzingen van paragraaf 4 van dit Hoofdstuk zijn geformeerd.

A. STANDAARD PAKKETTEN

De aantallen vragenlijsten A,B,C en D die een standaardpakket dient te bevatten worden berekend met als uitgangspunt de aantallen van elk dezer soorten vragenlijsten die de gemeente van het C.B.S. heeft ontvangen. De desbetreffende aantallen zijn vermeld op de INVENTARISSTAAT TELMATERIAAL die aan elke gemeente zal worden toegezonden. De wijze waarop de berekening plaats vindt is vastgelegd in het onderstaande voorbeeld

Berekening	Vragenlijsten			
	A	B	C	D
UITGANGSPUNT:				
Aantallen volgens "INVENTARISSTAAT"	4 800	2 600	5 000	3 400
AFTREKKEN :				
5% voor plaatselijke reserve	240	130	250	170
DELEN DOOR :				
Het geplande aantal man-teldagen	143	143	143	143
RESULTAAT :				
Aantal op te nemen in standaardpakket voor één uitreikdag	32	17	33	23
WERKELIJKE RESERVE	224	169	281	111

B. PAKKETTEN DIE AANSLUITEN OP DE TELLERSPORTIES

Het werken met standaardpakketten is een methode die vooral geëigend is voor grotere gemeenten, omdat het aanpassen van de tellerspakketten aan de gevormde tellersporties een bijzonder tijdrovend werk is. Daartoe dient n.l. eerst voor elke tellersportie afzonderlijk te worden vastgesteld:

- a. het aantal personen dat op de gezamenlijke Telopdrachten van de betrokken tellersportie voorkomt
- b. het aantal Telopdrachten van de betrokken tellersportie
- c. het aantal op de gezamenlijke Telopdrachten van de betrokken tellersportie voorkomende kinderen dat is geboren NA 28 februari 1959.

Het aangepaste tellerspakket wordt dan als volgt samengesteld:

Vragenlijsten A gelijk aan het onder B. bedoelde aantal vermeerderd met een reserve van 1 op 20.

Vragenlijsten D gelijk aan het onder c. bedoelde aantal vermeerderd met een reserve van 1 op 20.

Vragenlijsten B en C tezamen gelijk aan het aantal bedoeld onder a, verminderd met de aantallen bedoeld onder b en c en vermeerderd met een reserve van 1 op 20.

Van het gevonden aantal te bestemmen voor

Vragenlijsten C één derde en voor

Vragenlijsten B twee derde.

VOORBEELD

- a. aantal personen in de tellersportie = 200
- b. aantal Telopdrachten = 60
- c. aantal kinderen geboren na 28 februari 1959 = 40

Aangepast tellerspakket

- Vragenlijsten A = $60 + 3 = 63$
- Vragenlijsten D = $40 + 2 = 42$
- Vragenlijsten B + C = $200 - (60+40) = 100 + 5 = 105$
 - Vragenlijsten B = $2/3 (105) = 70$
 - Vragenlijsten C = $1/3 (105) = 35$

Uiteraard aan dit pakket toe te voegen 63 exemplaren van de toelichting "HOE U MEETELT".

N.B. De methode van de aan de tellersporties aangepaste tellerspakketten is ondanks de aan het samenstellen daarvan verbonden moeilijkheden aangewezen voor de kleinere gemeenten.

Dit houdt verband met het feit dat voor deze gemeenten de door het C.B.S. toe te zenden aantallen reserve-vragenlijsten slechts gering kunnen zijn. Met het samenstellen van aangepaste tellerspakketten kan in die gemeenten worden bereikt, dat slechts in incidentele gevallen door de tellers om aanvulling hoeft te worden gevraagd en dan nog alleen gedurende de tweede uitreikdag. Voor grotere gemeenten, die ingevolge de suggesties van paragraaf 4 punt 4 van dit hoofdstuk de grootte van de tellersporties hebben gevarieerd, kan desondanks van standaardpakketten worden uitgegaan, indien ervoor wordt zorggedragen dat de tellers na de eerste uitreikdag aanvullingen op hun tellerspakket kunnen afhalen.

Zij dienen dan op grond van het hun resterende werk ZELF te hebben bepaald hoeveel vragenlijsten van elke soort zij voor de tweede dag nog extra nodig zullen hebben.

3. Aan de tellerspakketten dienen in gemeenten die werken met Telopdrachten MODEL B aan de zojuist in punt 2 genoemde vragenlijsten en toelichtingen nog te worden toegevoegd een aantal blanco strookjes (in gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponsplaatjes) of een aantal blanco Uittreksels PK (in gemeenten die niet zijn gemechaniseerd). De tellers zullen deze nodig hebben in gevallen dat aan een adres blijkt dat daar personen woonachtig zijn waarvan de namen niet op het overzicht van hun Telopdracht voor dat adres voorkomen. Een aantal van 4 op 10 te bezoeken adressen is voor dit doel voldoende te achten. Voorts zij er op opmerkzaam gemaakt, dat bij vorige gelegenheden in een aantal gemeenten aan de tellerspakketten enveloppen zijn toegevoegd ter uitreiking aan kamerbewoners en inwonende huishoudens die er bezwaar tegen hadden om de ingevulde vragenlijsten via de hoofdbewoner in te leveren, anders dan in een GESLOTEN ENVELOP. Indien hiertoe weer wordt besloten, dient te worden voorkomen, dat de enveloppen met inhoud door de betrokkenen per post worden teruggezonden, aangezien daardoor de administratie van de teller en van de gemeente in de war loopt. Tenslotte dient nog te worden overwogen of aan de tellerspakketten potloden moeten worden toegevoegd. Bij de proeftellingen is gebleken, dat rond 40% van de Nederlandse huishoudens en alleenstaanden NIET OVER EEN POTLOOD BESCHIKT. De betrokkenen zullen dus ofwel de vragenlijsten niet invullen ofwel balpen of derg. gebruiken hetgeen niet is toegestaan. Het is aan de gemeente overgelaten om te beslissen of in de bedoelde 40% van de gevallen potloden zullen worden uitgereikt, dan wel in die gevallen de tellers zullen aanbieden om de betrokken vragenlijsten bij het ophalen te zullen invullen (resp. de invulling te zullen overstrepen met potlood).
4. Voor de telling van de bevolking in INRICHTINGEN en TEHUIZEN kan niet met STANDAARDPAKKETTEN worden gewerkt. Aan elke teller dient te worden meegegeven een aantal Vragenlijsten G, gelijk aan het aantal Telopdrachten dat hem/haar ter behandeling wordt toegewezen, benevens een aantal Vragenlijsten F, gelijk aan het aantal personen dat op die gezamenlijke Telopdrachten voorkomt, beide soorten vragenlijsten aangevuld met een reserve van bijv. 1 op 20. In gemeenten die werken met Telopdrachten MODEL B dienen daaraan nog te worden toegevoegd blanco strookjes of blanco Uittreksels PK in een verhouding van 1 op 10 van het aantal Vragenlijsten F. Het toevoegen van potloden is overbodig, omdat de administraties van inrichtingen en tehuizen ervoor verantwoordelijk zijn dat de vragenlijsten met potlood worden ingevuld.

5. Voor de telling van de bevolking op VARENDE SCHEPEN en in WOONWAGENS kan niet anders dan met STANDAARD tellerspakketten worden gewerkt.
Het verdient - gezien het gewicht van de vragenlijsten - aanbeveling deze standaardpakketten niet groter te maken dan 120 Vragenlijsten E, aangevuld met 50 Bewijzen van telling. Het toevoegen van potloden is overbodig, omdat de tellers zelf ALLE Vragenlijsten E invullen voor de personen die door hen worden geteld.

6. De aan de gemeenten toegezonden aantallen vragenlijsten van elke soort zijn gebaseerd op bij het C.B.S. gemaakte ramingen voor de verschillende categorieën van de bevolking waarvoor deze zijn bedoeld. Bij het maken van deze ramingen hebben in het bijzonder die voor de categorieën leden van huishoudens van 12 jaar en ouder resp. met en zonder beroep moeilijkheden gegeven, die verband houden met gebrek aan statistisch materiaal. Om deze moeilijkheden op te vangen is bij de bepaling van de toe te zenden vragenlijsten aan de voor de eerstgenoemde categorie bestemde Vragenlijsten B een veel grotere reserve toegevoegd dan aan de voor de laatstgenoemde categorie bestemde Vragenlijsten C.
DIT OPENT N.L. DE MOGELIJKHEID VOOR DE TELLERS OM VOOR LEDEN VAN HUISHOUDENS VAN 12 JAAR EN OUDER ZONDER BEROEP, IN GEVAL ZIJN TELLERSPAKKET VOOR WAT BETREFT VRAGENLIJSTEN C IS UITGEPUT, EEN VRAGENLIJST B UIT TE REIKEN, WAARVAN HIJ/ZIJ IN ZIJN OP GROND VAN DE ZOJUIST GEGEVEN RICHTLIJNEN SAMENGESTELDE TELLERSPAKKET MEESTAL VOLDOENDE RESERVE ZAL HEBBEN.
Deze mogelijkheid is in de Instructie voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten niet genoemd. ZIJ ZULLEN DAARVAN BIJ DE TE GEVEN MONDELINGE TELINSTRUCTIE OP DE HOOGTE MOETEN WORDEN GESTELD en er bovendien op opmerkzaam moeten worden gemaakt dat ANDERE VERWISSELINGEN van vragenlijsten ONDER GEEN VOORWAARDE ZIJN TOEGESTAAN.

7. In gemeenten die werken met AANGEPASTE PAKKETTEN als bedoeld in punt 2 van deze paragraaf kan desondanks bij het samenstellen van die pakketten blijken dat vragenlijsten van een of meer soorten tekort komen. In gemeenten die werken met STANDAARDPAKKETTEN volgens de regels van het zojuist aangehaalde punt, blijken zulke tekorten eerst gedurende de eerste rondgang van de tellers.
In voorkomende gevallen dient onverwijld TELEFONISCH aan het C.B.S. om aanvulling van het Telmateriaal te worden gevraagd. Het betrokken telefoonnummer zal tijdig worden bekendgemaakt. De gevraagde aanvullingen zullen door het C.B.S. met de grootst mogelijke spoed worden toegezonden.
ER MAG ONDER GEEN VOORWAARDE TELMATERIAAL VAN ANDERE GEMEENTEN WORDEN GELEEND, OMDAT HET TELMATERIAAL BIJ HET C.B.S. PER GEMEENTE ONDER NUMMER IS GEREGISTREERD.

Par. 8. UITREIKEN VAN HET TELMATERIAAL

1. Bij het uitreiken van het telmateriaal dienen, indien wordt gebruik gemaakt van STANDAARDPAKKETTEN, de tot tellersporties gebundelde Telopdrachten te worden samengevoegd met één of meer tellerspakketten.
Het aantal toe te voegen tellerspakketten hangt af van het aantal uitreikdagen waarvan bij het formeren van de tellersporties is uitgegaan.
Voor gemeenten die werken met aan de tellersporties AANGEPASTE PAKKETTEN heeft deze samenvoeging al plaats gehad bij het samenstellen van die pakketten.

2. Bij de uitreiking van dit telmateriaal dient tevens uitreiking plaats te vinden van de tevoren gereedgemaakte LEGITIMATIEBEWIJZEN.
De Legitimatiebewijzen dienen te worden uitgereikt op NAAM en TELLERSNUMMER, te zijn voorzien van het GEMEENTESTEMPEL en te zijn ondertekend namens het GEMEENTEBESTUUR.
Bij de uitreiking mag niet worden vergeten om de tellers de aan de achterzijde van hun legitimatie opgenomen verklaring te laten ONDERTEKENEN

3. Van het uitreiken van het telmateriaal dient aantekening te worden gehouden op de Telregisters TRa door voor elke Telopdracht die wordt uitgegeven, achter het adres waarop die Telopdracht betrekking heeft, in kolom 10 van het Telregister TRa, het op het Legitimatiebewijs van de betrokken teller voorkomende tellersnummer te vermelden.
Na beëindiging van de uitreiking moeten ALLE TELOPDRACHTEN op deze wijze ZIJN UITGEBOEKT.

4. Zo mogelijk dient te worden vermeden, dat de tellers de adressen rond hun eigen woonadres moeten bezoeken. Voorts trachte men de oude en ingewikkelde bebouwing van de gemeente zo veel mogelijk te laten tellen door ambtenaren van bouw- en woningtoezicht e.d. aangezien dit een vlotte telling en een zo betrouwbaar mogelijke beantwoording van de vragen over het woonverblijf zal bevorderen.
Voor de telling van de bevolking in woonschepen dient zo mogelijk te worden gekozen uit degenen die regelmatig de controle op de woonschepen uitoefenen en voor de telling van inrichtingen en tehuizen zowel als voor de telling van varende schepen en woonwagens uit personen die bij hun normale werk regelmatig met de betrokken categorieën van de bevolking in aanraking komen.
5. Voordat de tellers aan hun eerste rondgang beginnen moet worden gecontroleerd of zij zijn voorzien van een zwart potlood en een vlakgom. Zo nodig dienen deze vanwege de plaatselijke leiding te worden verschaft.
6. Tenslotte dient de tellers te worden medegedeeld waar en wanneer zij in voorkomende gevallen de noodzakelijke aanvullingen op hun telmateriaal kunnen afhalen, terwijl zij voorts op de hoogte moeten worden gesteld van de naam en het telefoonnummer van de ambtenaar die zij, in geval zich niet op te lossen moeilijkheden voordoen, kunnen raadplegen.

Par. 9. VOORLICHTING VAN DE BEVOLKING

1. De algemene voorlichting over de telling door middel van pers, radio en televisie zal centraal worden verzorgd.
Daarbij zal, wat de pers betreft, een beroep op medewerking worden gedaan zowel van de grote dag- en weekbladen als van de regionale- en plaatselijke pers.
Daarnaast zal door de gemeenten van de plaatselijke pers en in kleinere gemeenten van de veel gelezen regionale bladen gebruik kunnen worden gemaakt voor het geven van lokale voorlichting, mededelingen over plaatselijke bijzonderheden enz. In grotere gemeenten komen daarvoor mede wijk- en buurtbladen in aanmerking.
2. In een rechtstreekse benadering van de bevolking zal worden voorzien door verschillende televisieuitzendingen en radiopraatjes, terwijl voorts een uiteenzetting over het doel van de telling is opgenomen in de toelichting HOE U MEETELT, die aan alle huishoudens en alleenstaanden dient te worden uitgereikt. Tenslotte is in de Instructie voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten een nog wat uitvoeriger uiteenzetting over doel en betekenis van de volkstelling opgenomen, opdat de tellers in voorkomende gevallen individuele vragen van de bevolking zo goed mogelijk zullen kunnen beantwoorden.

Hoofdstuk III. Telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten

Par. 1. ALGEMEEN

1. De telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten omvat de telling van de gehele Nederlandse bevolking, met UITZONDERING van enerzijds de bevolking in INRICHTINGEN en TEHUIZEN en anderzijds de bevolking op VARENDE SCHEPEN en in WOONWAGENS. Voor de telling van laatstgenoemde categorieën van de bevolking zij verwezen naar de richtlijnen die zijn gegeven in resp. Hoofdstuk IV en V van deze Handleiding.
2. Voor de telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten wordt gebruik gemaakt van het volgende telmateriaal:
 - TELREGISTERS TRA voor het verzamelen van de te bezoeken adressen, ten behoeve van de uitgifte der Telopdrachten door de binnendienst
 - TELOPDRACHTEN behorende bij de op de Telregisters TRA vermelde adressen van woningen en andere bewoonde ruimten, ter behandeling uit te reiken aan de "gewone tellers"
 - VRAGENLIJSTEN A voor de telling van hoofden van huishoudens en alleenstaanden
 - VRAGENLIJSTEN B voor de telling van leden van huishoudens MET beroep
 - VRAGENLIJSTEN C voor de telling van leden van huishoudens ZONDER beroep, voorzover 12 jaar en ouder
 - VRAGENLIJSTEN D voor de telling van leden van huishoudens (kinderen) van 0 tot en met 11 jaar
 Bij elke Vragenlijst A hoort een toelichting voor de bevolking getiteld HOE U MEE-TELT bij de 14e Volkstelling (annex woningtelling) in 1971.
 Voor de tellers van woningen en andere bewoonde ruimten is een afzonderlijke INSTRUC-TIE beschikbaar (rode omslag).

Par. 2. VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN

1. Aan de 14e Algemene volkstelling is, zoals in Hoofdstuk I, par. 1 onder punt 1 is aangegeven, een ALGEMENE WONINGTELLING gekoppeld. Dit houdt in, dat naast gegevens over de bevolking ook gegevens over de WONINGVOORRAAD moeten worden verzameld. Dit kan voor een aantal der te verzamelen gegevens vooral in grotere gemeenten moeilijkheden geven, omdat de bewoners die gegevens niet altijd zullen kunnen verschaffen. Om te voorkomen, dat de betrokken gegevens daardoor oningevuld blijven, zal de plaatselijke leiding nog enig voorbereidend werk moeten verrichten dat niet in Hoofdstuk II van deze Handleiding is omschreven.
2. De zojuist bedoelde voorbereidende werkzaamheden bestaan uit het verzamelen van informatie omtrent:
 - de ligging van de woningwetwoningen in de gemeente;
 - de ligging van de woningen zonder eigen toegangsdeur;
 - de bouwperiode van de verschillende buurten en wijken (eventueel van bouwblokken of straten).
 Deze gegevens zijn in de meeste grotere gemeenten in gereede vorm voorhanden bij bijv. de Dienst voor Stadsontwikkeling en/of de Dienst voor Bouw- en Woningtoezicht, de Afdeling Volkshuisvesting of derg.
 Het is de bedoeling, dat de plaatselijke leiding van de telling er voor zorgdraagt om over deze gegevens te beschikken teneinde in staat te zijn de tellers zonodig bij de uitreiking van het telmateriaal over de door hen te bezoeken adressen voor te lichten.
 Aangezien het om een drietal gegevens gaat die elk voor zich vaak voor hele blokken huizen of hele rijen woningen gelijk zijn, zal daarbij veelal kunnen worden volstaan met de mededeling aan de teller, dat alle door hem/haar te bezoeken adressen betrekking hebben op bijv. woningwetwoningen gebouwd in de periode 1931-1944, of op woningen zonder eigen toegangsdeur van vóór 1906 of derg.
 Ook minder preciese informatie kan voor de teller al belangrijk zijn. Hij zal desoms vage informaties die hij van de bewoners ontvangt vaak al voldoende kunnen ordenen en juist kunnen indelen, wanneer hij bijv. weet dat de door hem te bezoeken adressen zijn gebouwd in de dertiger jaren of vlak na de oorlog of derg.
3. Het spreekt vanzelf, dat de tellers er bij de instructie op moet worden gewezen dat zij steeds attent moeten blijven op individuele afwijkingen van de hun in het bovenbedoelde kader gedane algemene mededelingen. In oudere buurten gebouwde nieuwere woningen zijn meestal, ook voor niet technisch geschoolde tellers gemakkelijk te herkennen.

4. Indien de plaatselijke leiding van de telling het nuttig oordeelt om in incidentele gevallen op de Telopdracht bijv. het bouwjaar van bepaalde woningen aan te geven, of vast te leggen dat sprake is van een woningwetwoning of een woning zonder eigen toegangsdeur dan is daartegen geen bezwaar.
De desbetreffende aantekeningen moeten worden gesteld op de achterzijde van de Telopdrachten.
5. Het verdient tenslotte aanbeveling, dat voor het woningtellingsgedeelte van de telling personeel wordt ingeschakeld van de eerder vermelde technische dienst(en) van de gemeente, bijv. voor hulp bij de instructie van de tellers en als vraagbaak gedurende de telperiode voor tellers die voor wat betreft de woninggegevens met moeilijkheden zitten.

Par. 3. DE TELLING

1. De gedurende de teldagen te verrichten werkzaamheden komen vrijwel geheel voor rekening van de tellers. De wijze waarop zij hun taak hebben te vervullen is uitvoerig omschreven in de INSTRUCTIE VOOR HET TELLEN van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten. Uiteraard dient ook de plaatselijke leiding zich nauwkeurig van de inhoud van deze Instructie op de hoogte te stellen. Gedurende de teldagen zullen de tellers nl. ongetwijfeld voor bijzondere gevallen komen te staan, waarover de Instructie geen uitsluitsel geeft. De plaatselijke leiding zal dan een oplossing moeten geven die zo goed mogelijk aansluit op de in de Instructie gegeven aanwijzingen dan wel zich om nadere inlichtingen moeten wenden tot het Centraal Bureau voor de Statistiek.
2. De plaatselijke leiding zal zich op de morgen van de eerste uitreikdag moeten overtuigen of alle tellers hun werkzaamheden zijn begonnen. In verband met ziekte of om andere redenen niet-opgekomen tellers zullen direct door reserve tellers moeten worden vervangen. Dit punt verdient bijzondere aandacht, indien het telmateriaal niet op de eerste teldag doch reeds eerder aan de tellers zal worden uitgereikt en zij zich de eerste dag rechtstreeks naar de hun toegewezen adressen zullen begeven.
3. Plaatselijk zal moeten worden beslist of de tellers zich op de tweede uitreikdag op een bepaald punt dienen te melden. Een dergelijke melding biedt de mogelijkheid om zich er ook voor de tweede uitreikdag van te vergewissen dat alle tellers aan de uitvoering van hun taak zijn begonnen. Dit biedt tevens de mogelijkheid om de tellers te voorzien van de noodzakelijke aanvulling op het hun verstrekte tellerspakket.
4. De plaatselijke leiding zal voorts moeten beslissen of de tellers zich ook gedurende de ophaaldagen dagelijks op een bepaald punt moeten melden. Een dergelijke melding biedt de mogelijkheid van een voortgangscontrole op de werkzaamheden van de tellers en biedt voorts het voordeel dat reeds na de eerste ophaaldag kan worden begonnen met de controle op de invulling van de vragenlijsten, zoals deze is omschreven in paragraaf 5 van dit Hoofdstuk.
5. Maatregelen zullen moeten worden getroffen voor een vlot verloop van de inlevering van het telmateriaal aan het einde van de laatste ophaaldag. Om dit te bereiken zal speciaal in gemeenten, waar de telling over een langere periode zal worden gespreid, de in punt 4 bedoelde dagelijkse inlevering van telmateriaal noodzakelijk zijn. De inlevering van het telmateriaal dient in ieder geval vrijdag 5 maart te zijn beëindigd.

Par. 4. INNEMEN VAN HET TELMATERIAAL

1. Van iedere teller moeten worden ingenomen:
 - de ter behandeling aan hem/haar uitgereikte TELOPDRACHTEN
 - de opgehaalde VRAGENLIJSTEN A, B, C en D
 - het uitgereikte LEGTIMATIEBEWIJS
 - het overgehouden BLANCO TELMATERIAAL.
2. In Hoofdstuk IV van de Instructie voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten is aan de tellers voorgeschreven dat zij het telmateriaal geordend moeten inleveren. De plaatselijke leiding dient er zorg voor te dragen dat bij het innemen van het telmateriaal voldoende personeel aanwezig is om het ingeleverde telmateriaal ook geordend op te bergen, zodat de verdere bewerking daarvan zo efficiënt en snel mogelijk kan geschieden.

Bij de opberging van het in te nemen telmateriaal moet er in verband hiermede in worden voorzien:

- dat ELKE Telopdracht bij de BIJBEHORENDE vragenlijsten blijft (bijv. door de Telopdrachten in de ponskaartendozen tussen de vragenlijsten te voegen)
- dat de Telopdrachten met bijbehorende vragenlijsten meteen in drie verzamelingen worden verdeeld t.w.
 1. de VOLLEDIG AFGEWERKTE Telopdrachten (d.w.z. voor alle voor telling in aanmerking komende personen is een ingevulde vragenlijst aanwezig)
 2. de NIET VOLLEDIG AFGEWERKTE Telopdrachten waarop WEIGENAARS voorkomen
 3. de OVERIGE NIET (VOLLEDIG) AFGEWERKTE Telopdrachten
- dat voor ELK van de drie genoemde verzamelingen het Telmateriaal PER ONDERDEEL van de gemeente afzonderlijk wordt opgeborgen
- dat het overgehouden BLANCO TELMATERIAAL VOLLEDIG van het ingevulde telmateriaal wordt GEÏSOLEERD.

3. De plaatselijke leiding dient tenslotte te overwegen of bij het innemen van het telmateriaal niet reeds een deel van de in de volgende paragraaf te omschrijven controles kan worden uitgevoerd in TEGENWOORDIGHEID van de teller. Dit biedt het voordeel, dat de teller die zijn werkzaamheden niet naar behoren heeft uitgevoerd, kan worden ingeschakeld bij het corrigeren en aanvullen van het door hem/haar ingeleverde telmateriaal.

Par. 5. CONTROLEREN VAN DE INGELEVERDE VRAGENLIJSTEN

1. Bij of na het inleveren van het telmateriaal dienen de ingevulde vragenlijsten te worden gecontroleerd aan de hand van de bijbehorende Telopdracht. Daarbij kan met het oog op het feit, dat bij het C.B.S. is voorzien in een intensieve controle op de invulling van de vragenlijsten, worden volstaan met de volgende punten.
- a). PER INGEVULDE VRAGENLIJST dient te worden nagegaan of de op de VOORPAGINA vermelde gegevens VOLLEDIG en JUIST van de bijbehorende TELOPDRACHT zijn overgenomen
 - b). PER INGEVULDE VRAGENLIJST moet worden gecontroleerd of de NUMMERING in de kop van BLAD 1 VOLLEDIG en JUIST van de bijbehorende TELOPDRACHT zijn overgenomen. Bij dit laatste controlepunt dient extra aandacht te worden besteed aan het volgende:
 - de nummering van de Telopdracht moet zijn overgenomen op ALLE vragenlijsten die ingevolge die Telopdracht zijn aangelegd
 - de nummering van de Telopdracht moet zijn uitgebreid met ÉÉN cijfer ingeval op het betrokken adres twee of meer huishoudens zijn aangetroffen.
In zulke gevallen moet worden gecontroleerd:
 - of de toevoeging van het betrokken cijfer heeft plaats gevonden overeenkomstig de regels gegeven in Hoofdstuk V van de Instructie voor het tellen onder paragraaf F, punt 2 (zie het daar gegeven voorbeeld)
 - of het per huishouden toegevoegde cijfer is overgenomen op de vragenlijsten van ALLE tot dat huishouden behorende personen.
 - c). TENSLOTTE dient voor ELKE INGEVULDE VRAGENLIJST A te worden nagegaan of de teller alle daarvoor in aanmerking komende vragen van de bladen 8, 9 en 10 heeft ingevuld.
HET IS NIET DE BEDOELING, DAT BIJ DEZE CONTROLE VRAAG VOOR VRAAG WORDT NAGEGAAN OF HET GEGEVEN ANTWOORD WEL JUIST IS. HET GAAT ER SLECHTS OM DAT ELKE VRAAG DIE VOOR BEANTWOORDING IN AANMERKING KOMT OOK WERKELIJK BEANTWOORD IS. DAARBIJ DIENT EEN VRAAG ALS BEANTWOORD TE WORDEN BESCHOUWD ALS BIJ DIE VRAAG EEN HOKJE IS ZWART GEMAAKT (IN ENKELE GEVALLEN MEER DAN EEN HOKJE) OF ÉÉN OF MEER WOORDEN ZIJN INGEVULD (VRAAG 2 aan de achterzijde van BLAD 8)
 - Besteed bij deze controle bijzondere aandacht aan:
 - vraag 3c van blad 9 betreffende de woningwetwoningen;
 - vraag 7 van blad 10 betreffende de eigen toegangsdeur;
 - vraag 8 van blad 10 betreffende de bouwperiode.
 Het spreekt vanzelf, dat de bij de controle van deze vragen noodzakelijk blijvende aanvullingen geringer zullen zijn naarmate de in par. 2, punt 2 van dit Hoofdstuk gesuggereerde voorbereidingen nauwgezet en gedetailleerder hebben plaats gevonden.
- N.B. Het zijn in het bijzonder deze onder a, b en c aangegeven controles waarop in punt 3 van de vorige paragraaf is gedoeld.

2. Bij de in punt 1 genoemde controles dient tegelijkertijd te worden nagegaan of de teller in het overzicht van de Telopdracht heeft aangetekend dat de betrokken vragenlijst ingevuld is terugontvangen.
In het overzicht van de Telopdracht dient overeenkomstig de gegeven Instructie voor het tellen bij de naam van elke persoon, waarvoor een ingevulde vragenlijst aanwezig is, TWEEMAAL de LETTER te zijn geplaatst van de vragenlijst die is ingevuld. Heeft de teller nagelaten deze aantekening voor een ontvangen vragenlijst te plaatsen, dan dient dit alsnog te worden gedaan.
3. Zijn de onder 1 en 2 omschreven controles uitgevoerd, dan dient van ELKE VRAGENLIJST A, B, C en D de VOORPAGINA TE WORDEN VERWIJDERD.
DEZE VÓORPAGINA'S DIENEN PER ONDERDEEL VAN DE GEMEENTE TE WORDEN SAMENGEVOEGD TOT EEN AFZONDERLIJKE VERZAMELING, los van de vragenlijsten zonder vóorpagina die eveneens per onderdeel van de gemeente moeten worden samengehouden.
4. De controle van de vragenlijsten en het verwijderen van de vóorpagina's daarvan dient, alvorens verdere bewerkingen en controles plaats vinden, te geschieden voor ALLE van de tellers ontvangen ingevulde vragenlijsten, d.w.z. niet alleen voor de vragenlijsten van de in paragraaf 4, punt 2 van dit Hoofdstuk genoemde VOLLEDIG AFGEWERKTE TELOPDRACHTEN doch tevens voor die van de aldaar genoemde twee categorieën van NIET (VOLLEDIG) AFGEWERKTE TELOPDRACHTEN.
- De van de vragenlijsten verwijderde VOORPAGINA'S dienen PER ONDERDEEL van de gemeente te worden samengevoegd en opgeborgen in de ponskaartendozen waarin de vragenlijsten door het C.B.S. aan de gemeente zijn toegezonden. De scheiding tussen de verschillende onderdelen van de gemeente dient te worden aangegeven door vóór de kaarten van een bepaald onderdeel een papierstrook van afwijkende kleur te plaatsen waarop het nummer van het betrokken onderdeel is vermeld.
Op het witte etiket dat voor dit doel op de lange zijde van elke doos is aangebracht dient ten slotte te worden aangegeven dat de betrokken dozen vóorpagina's van de vragenlijsten A t/m D bevatten door op de bovenste helft van dat etiket de aantekening te plaatsen A t/m D (VOORP.).
 - Ook de Vragenlijsten zonder vóorpagina's dienen (zonder onderscheid) PER ONDERDEEL van de gemeente in ponskaartendozen te worden opgeborgen.
Bestem, anders dan voor de vóorpagina's, in eerste instantie voor elk onderdeel een aparte doos (of serie dozen) en vermeld op het witte etiket de aanduiding A t/m D met daaronder het nummer van het betrokken onderdeel
Bijv.:

A t/m D
00

of

A t/m D
09

of

A t/m D
32

VOLLE DOZEN MET VRAGENLIJSTEN VAN ÉÉN ONDERDEEL MOETEN meteen worden DICHTGEPLAKT met de daarvoor door het C.B.S. verschafte sluitetiketten. Deze sluitetiketten mogen UITSLUITEND op dezelfde wijze en op dezelfde plaats worden aangebracht als de sluitetiketten die bij de toezending van het blanco telmateriaal aan de gemeente zijn gebruikt.

MEN DIENT ER ZORG VOOR TE DRAGEN DAT DE LAATSTE (of enige) DOOS VAN ELK ONDERDEEL OPEN BLIJFT ZOLANG DE IN DE VOLGENDE PARAGRAAF BESCHREVEN COMPLETERING VAN DE TELLING NOG NIET IS AFGESLOTEN.

- De Telopdrachten dienen gescheiden te blijven in de drie afzonderlijke verzamelingen waarin ze bij het innemen van de vragenlijsten zijn gebracht, t.w. volledig afgewerkte Telopdrachten, niet (volledig) afgewerkte met weigenaars en overige niet (volledig) afgewerkte. Op elk van deze drie categorieën van Telopdrachten wordt in de volgende paragraaf teruggekomen.

Par. 6. CONTROLE OP VOLLEDIGHEID EN COMPLETERING VAN DE TELLING

1. Bij de controle, omschreven in par. 5 van dit Hoofdstuk, zijn reeds een tweetal onvolledigheden van de telling aan het licht gekomen. Deze onvolledigheden zijn be-
lichaamd in:
 - a. Telopdrachten waarop WEIGENAARS VOORKOMEN.
De betrokken Telopdrachten zullen opnieuw moeten worden uitgegeven voor een herhaald bezoek aan het betrokken adres. De keuze van de daartoe aan te wijzen per-
soon is van groot belang. Ook bij vorige volkstellingen zijn wel weigeringen voor-

gekomen, doch voorzover bekend, kon na juiste voorlichting en wegneming van misverstanden, van de desbetreffende personen toch medewerking worden verkregen. Wordt medewerking verkregen, dan dienen de ingevulde vragenlijsten zo snel mogelijk te worden ingeleverd, waarna zij de in de vorige paragraaf omschreven controle moeten doorlopen. De daarbij van de vragenlijsten verwijderde vóórpagina's dienen in de reeds gevormde verzameling per onderdeel te worden tussengevoegd, de vragenlijsten zonder vóórpagina worden in de laatste (of enige) doos van het betrokken onderdeel bijgevoegd en de Telopdrachten komen samen met die welke volledig zijn afgewerkt.

N.B. Mochten niet alle op het overzicht van de betrokken Telopdracht voorkomende personen hebben geweigerd, markeer de namen van de weigenaars dan met ROOD POTLOOD, opdat degene die het adres in verband met de weigering(en) bezoekt precies weet om welke personen het gaat. MOCHT ONDANKS DE DAARTOE INGESTELDE POGINGEN IN DE WEIGERING WORDEN VOLHARD DAN ZAL DOOR EEN DAARTOE BEVOEGDE AMBTENAAR PROCESVERBAAL MOETEN WORDEN OPGEMAAKT.

Een proces verbaal mag echter niet worden opgemaakt dan na uitdrukkelijke voorkennis van de plaatselijke leiding en indien deze zulks wenselijk acht, niet dan na overleg met de Hoofdafdeling Algemene tellingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De betrokken Telopdracht dient te worden opgenomen in een nieuw te vormen verzameling van niet (volledig) afgewerkte Telopdrachten.

- b. OVERIGE niet (volledig) afgewerkte Telopdrachten. Onder deze Telopdrachten kunnen een drietal gevallen worden onderscheiden t.w.:

1. NIET THUIS GEVALLEN

Ook deze Telopdrachten dienen opnieuw te worden uitgegeven voor herhaald bezoek aan het betrokken adres. Eveneens als bij de onder a. besproken Telopdrachten verdient het aanbeveling om ingeval niet alle op het overzicht van de Telopdracht voorkomende personen niet zijn geteld, de namen van de nog niet getelde personen met ROOD POTLOOD te markeren, zodat de teller weet om welke personen het gaat, zulks om onvolledigheden zowel als dubbeltellingen te voorkomen.

Worden bij de NATELLING vragenlijsten binnengehaald, dan doorlopen zij dezelfde procedure als die welke hierboven onder a. is omschreven.

Staan bij het afsluiten van de NATELLING nog posten open, dan dienen de betrokken Telopdrachten te worden samengevoegd met de aan het einde van a bedoelde nieuw te vormen verzameling van niet (volledig) afgewerkte Telopdrachten.

2. VARENDEN EN RIJDENDEN

In Hoofdstuk II paragraaf 4 is onder punt 6 aangegeven dat Telopdrachten, in het overzicht waarvan behalve tot de varende en rijdende bevolking behorende personen ook personen voorkomen die op het betrokken adres hun werkelijke woonplaats hebben, gewoon met de tellers moeten worden meegegeven.

Een deel van deze Telopdrachten zal als niet volledig afgewerkte Telopdracht van de tellers worden terugontvangen, nl. in die gevallen dat het tot de varende en rijdende bevolking behorende personen betreft die op het betrokken adres alleen maar briefadres hebben. Zulke Telopdrachten dienen te worden gelicht waarna:

- eerst verantwoording dient plaats te hebben van de ingevulde vragenlijsten op het betrokken Telregister TRa volgens de richtlijnen opgenomen in punt 5 van deze paragraaf en
- vervolgens ONVERWIJLD toezending van deze Telopdrachten dient plaats te vinden aan het

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING
PRINSES BEATRIXLAAN 428
VOORBURG

ten behoeve van de bij het C.B.S. te houden registercontrole betreffende de varende en rijdende bevolking.

3. "MINDER DAN 360-DAGEN PATIENTEN"

Onder de niet volledig afgewerkte Telopdrachten zullen er ook zijn waarop een of meer namen voorkomen van personen die minder dan 360 dagen voor verpleging in een inrichting zijn opgenomen en daar hoogstwaarschijnlijk wel zullen blijven. Het kan zelfs zijn, dat in verband hiermede hun woonruimte inmiddels reeds aan anderen is verhuurd. Voeg ook deze Telopdrachten samen met de onder a. hierboven bedoelde nieuw gevormde verzameling niet (volledig) afgewerkte Telopdrachten.

2. Voor wat betreft de DUUR van de in punt 1 onder b 1 bedoelde NATELLING zij opgemerkt, dat deze moet worden bepaald door de plaatselijke leiding van de telling, zulks in het licht enerzijds van de in par. 8 van dit Hoofdstuk onder punt 3 aangegeven inzenddatum van de gemeente en anderzijds van de tijd benodigd voor de in de volgende punten van deze paragraaf beschreven afwerking van de telling.
De natelling zal in ieder geval moeten worden afgesloten vóór 1 april 1971.
3. Nadat alle weigeringen zijn behandeld en de natelling in afgesloten zijn er nog twee verzamelingen Telopdrachten over t.w. de volledig afgewerkte en de nieuw gevormde verzameling niet (volledig) afgewerkte.
Deze laatste verzameling dient eerst te worden afgewerkt door de in het overzicht van die Telopdrachten voorkomende personen die nog niet zijn geteld naar de toestand van 28 februari te 24.00 uur ADMINISTRATIEF TE TELLEN op basis van de bij de gemeente bekende gegevens.
Deze administratieve telling dient als volgt plaats te hebben.
- Eerst wordt op grond van de betrokken persoonskaart bepaald welk soort vragenlijst moet worden aangelegd. Daarbij gelden de volgende regels:
 - een Vragenlijst A moet worden aangelegd voor GEZINSHOOFDEN en AFZONDERLIJK LEVENDE personen
 - een Vragenlijst B moet worden aangelegd voor personen JONGER DAN 65 JAAR die blijkens de persoonskaart een BEROEP uitoefenen
 - een Vragenlijst C moet worden aangelegd voor personen van 12 JAAR EN OUDER die blijkens de persoonskaart GEEN BEROEP uitoefenen
 - een Vragenlijst D moet worden aangelegd voor personen van 0 t/m 11 JAAR.
 De vragenlijsten dienen te worden aangelegd volgens de voorschriften neergelegd in Hoofdstuk II, paragraaf F van de Instructie voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten.
 - Vervolgens moet worden aangegeven dat het om ADMINISTRATIEF IN TE VULLEN VRAGENLIJSTEN gaat. DAARTOE MOET OP BLAD 1 VAN ELKE VRAGENLIJST HET IN DE RODE BALK BOVENAAN (waarin de tekst "vragen voor alle personen" voorkomt) UITGESPAARDE HOKJE WORDEN ZWART GEMAAKT.
 - Tenslotte dienen de vragenlijsten zo goed mogelijk te worden ingevuld op basis van bij de gemeente bekende gegevens.
Daarbij dienen MINSTENS de in het onderstaande overzicht opgesomde vragen te worden beantwoord.

Bladnummer van de vragenlijst	Op basis van de gemeenteadministratie te beantwoorden vragen
1	alle vragen
2	vragen 6a, 8, 9 en 10
3	vragen 12 en 1 t/m 2d
4 A en B	-
5 A	vraag 1a eventueel ook 2
5 B, 6 en 7	-
8 (op alle vragenlijsten A) (alleen voor hoofdbewoners)	bovenaan vraag 1 onderaan vragen 1 en 2
9 (alleen voor hoofdbewoners)	alle vragen
10 (alleen voor hoofdbewoners)	vragen 7 t/m 10b

Zijn alle betrokken vragenlijsten ADMINISTRATIEF ingevuld dan dienen de VOORPAGINA'S te worden verwijderd en in de dozen met vóórpagina's bij het juiste onderdeel van de gemeente te worden tussengevoegd, de vragenlijsten zonder vóórpagina in de laatste (of enige) doos van het betrokken onderdeel te worden bijgevoegd en de Telopdrachten te worden gevoegd bij de verzameling VOLLEDIG AFGEWERKTE TELOPDRACHTEN.

4. Ter afsluiting van de compleetheidscontrole dienen tenslotte de volledig afgewerkte Telopdrachten nog te worden vergeleken met de Telregisters TRa om na te gaan of alle aan de tellers uitgegeven Telopdrachten weer van hen zijn terugontvangen.
Zou blijken dat een Telopdracht ontbreekt dan dient een nieuwe te worden aangelegd op grond van het Persoonsregister van de gemeente uiteraard naar de toestand op 28 februari te 24.00 uur. Op grond van deze nieuw aangelegde Telopdracht dient natelling plaats te vinden, waarna alle controles van paragraaf 5 van dit Hoofdstuk en van deze paragraaf dienen te worden uitgevoerd.

Het spreekt vanzelf, dat met de afsluiting van de compleetheidscontrole reeds vroegtijdig kan worden begonnen en dat deze kan worden voltooid naarmate gedurende de loop van de afwerking van de telling volledig afgewerkte Telopdrachten beschikbaar komen.

5. Tegelijk met de in het vorige punt aangegeven controle dient op de Telregisters TRa per adres te worden aangetekend hoeveel vragenlijsten A, B, C en D er uiteindelijk voor het betrokken adres zijn ingevuld (de administratief ingevulde vragenlijsten inbegrepen).
De betrokken aantallen dienen te worden ingevuld in resp. de kolommen 6, 7, 8 en 9 van het betrokken Telregister. Tenslotte dient in de kolommen 4 en 5 nog te worden aangetekend hoeveel van de ingevulde vragenlijsten door tussenkomst van de teller zijn ingevuld (kolom 4) en hoeveel op administratieve basis (kolom 5).
Zijn geen vragenlijsten aangelegd omdat de Telopdracht betrekking had op een kerk, school, fabriek of derg., haal het adres dan op het Telregister TRa door en plaats in kolom 10 van het Telregister achter het betrokken adres de aantekening kerk, school, fabriek of derg.

N.B. VERGEET NIET OOK DE VRAGENLIJSTEN A t/m D DIE BIJ DE TELLING VAN INRICHTINGEN EN TEHUIZEN ZIJN INGEVULD MET DE BEWERKINGEN VAN DEZE PARAGRAAF TE LATEN MEELOPEN. Zie in dit verband Hoofdstuk IV, par. 4, punt 1.

Par. 7. INZENDEN VAN HET TELMATERIAAL

1. In aansluiting op en ter afsluiting van de in het voorgaande omschreven werkzaamheden dient het Telmateriaal te worden gereedgemaakt voor inzending aan het Centraal Bureau voor de Statistiek.

A. De Telregisters TRa

De Telregisters TRa dienen te worden gesorteerd op volgorde van de rechts bovenaan vermelde nummering en stevig verpakt te worden toegezonden aan het
CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING
PRINSES BEATRIXLAAN 428
VOORBURG

B. De vóórpagina's van de Vragenlijsten A t/m D

De vóórpagina's van de vragenlijsten A t/m D kunnen verpakt blijven op de wijze die is aangegeven in punt 4 van paragraaf 5 van dit Hoofdstuk. De dozen worden verzendklaar gemaakt door op het witte etiket aan de lange zijde op elke doos onder de daar geplaatste aanduiding A t/m D (VOORP) aan te geven op welke onderdelen van de gemeente de daarin verpakte vóórpagina's betrekking hebben. Men vermeldt de bijv.

A t/m D (VOORP)
00

of

A t/m D (VOORP)
00 t/m 09 (ged)

of

A t/m D (VOORP)
09 (ged) t/m 88

Vervolgens dienen de dozen te worden gesloten met de verschafte sluitetiketten die op dezelfde wijze en op dezelfde plaats moeten worden aangebracht als de sluitetiketten die bij de toezending van het telmateriaal aan de gemeente zijn gebruikt.

OP DEZE WIJZE VAN GEREEDMAKEN GELDT ÉÉN UITZONDERING EN WEL VOOR DE GEMEENTEN VAN 100 000 EN MEER INWONERS.

VOOR DIE GEMEENTEN DIENEN DE VOORPAGINA'S VAN DE VRAGENLIJSTEN A t/m D VOOR ELK ONDERDEEL VAN DE GEMEENTE IN EEN AFZONDERLIJKE DOOS (OF SERIE DOZEN) TE WORDEN VERPAKT. IN EEN DOOS MOGEN DUS NIMMER VOORPAGINA'S VAN VERSCHILLENDE ONDERDELEN VAN DE GEMEENTE BIJEEN WORDEN VERPAKT.

C. De Vragenlijsten A t/m D zonder vóórpagina

Deze zijn ingevolge de aanwijzingen gegeven in punt 4 van paragraaf 6 van dit Hoofdstuk reeds verzendklaar op de laatste doos van elk onderdeel na. Zij dienen volledig verzendklaar te worden gemaakt door ook de laatste dozen op dezelfde wijze te sluiten. Er dient op te worden gelet dat eventueel in het kader van de telling van inrichtingen en tehuizen ingevulde vragenlijsten A t/m D zijn bijgevoegd (zie Hoofdstuk IV, par. 4, punt 1).

N.B. Niet geheel gevulde dozen dienen vóór het sluiten zodanig te worden opgevuld met ribkarton of derg. dat het telmateriaal niet meer in de dozen heen en weer kan schuiven.

2. Omtrent de verzending van het onder B en C van het vorige punt bedoelde telmateriaal zullen nog nadere richtlijnen worden gegeven bij Rondschrijven. Overwogen wordt om de betrokken dozen bij de gemeenten te doen afhalen door expediteurs. De besprekingen daarover zijn echter bij het ter perse gaan van deze Handleiding nog niet afgesloten.
3. Wel kan reeds worden medegedeeld wanneer het in punt 1 B en C hierboven bedoelde telmateriaal verzendklaar moet zijn. Bij het bepalen van de ondervolgende data is er rekening mee gehouden dat de Verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal vervroegd zullen plaats vinden, waardoor in het bijzonder voor de grotere gemeenten de data t.o.v. de oorspronkelijke planning naar een later tijdstip zijn verschoven. Het materiaal dient verzendklaar te zijn:

vóór 19 maart 1971	in gemeenten beneden 5 000 inwoners
vóór 26 maart 1971	in gemeenten met 5 000 tot 10 000 inwoners
vóór 2 april 1971	in gemeenten met 10 000 tot 20 000 inwoners
vóór 23 april 1971	in gemeenten met 20 000 tot 50 000 inwoners
vóór 21 mei 1971	in gemeenten met 50 000 tot 100 000 inwoners
vóór 11 juni 1971	in gemeenten met 100 000 tot 300 000 inwoners
vóór 2 juli 1971	in gemeenten met 300 000 en meer inwoners
4. Ook het zorgvuldig afzonderlijk gehouden blanco telmateriaal (inclusief vervallen en verschreven vragenlijsten e.d.) dient door de gemeenten te worden verzonden en wel gedeeltelijk naar het C.B.S., waar het kan dienen voor eventueel noodzakelijke vervanging van gedurende transport of bewerking beschadigde vragenlijsten, gedeeltelijk naar de Dienst van Rijksdomeinen voor vernietiging. Ook in dit opzicht zijn bij het ter perse gaan van deze Handleiding de besprekingen nog niet rond en zullen nadere richtlijnen worden gegeven in het Rondschrijven bedoeld in punt 2 van deze paragraaf.
5. Zoals in Hoofdstuk II, paragraaf 1 onder punt 1 B is aangegeven worden de Telopdrachten na het afsluiten van de eigenlijke telwerkzaamheden NIET naar het C.B.S. gezonden, doch blijven zij bij de Afdeling bevolking voor de afwerking van de zgn. registercontrole. Nadere bijzonderheden over de wijze waarop deze afwerking van de registercontrole dient plaats te vinden, zijn opgenomen in Deel 2 van deze Handleiding dat begin 1971 zal verschijnen.
Er zij hier nog op gewezen, dat de registercontrole zal worden afgesloten met een persoonskaartentelling per 31 december 1971, een telling die ook mag worden verricht met bij de gemeente beschikbare mechanische of elektronische apparatuur.

Hoofdstuk IV. Telling van de bevolking in inrichtingen en tehuizen

Par. 1. ALGEMEEN

1. De telling van de bevolking in inrichtingen en tehuizen is - evenals in 1960 - weer opgezet als een afzonderlijke telling met speciale vragenlijsten. Het betreft hier nl. een groep van de bevolking, welke slechts door tussenkomst van het bestuur of de administratie van de afzonderlijke inrichtingen kan worden benaderd, terwijl deze bevolkingsgroep bovendien onder speciale omstandigheden leeft.
Het ligt voor de hand om de vele tellers aan wie de telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten zal worden opgedragen niet tevens te belasten met de op andere wijze en met andere vragenlijsten plaats vindende telling van inrichtingen en tehuizen.
2. Voor de telling van inrichtingen en tehuizen dienen daarom een of meer speciale tellers te worden aangewezen, bij voorkeur te kiezen uit personen die door de aard van hun normale werkzaamheden reeds met inrichtingen en tehuizen in contact staan.
3. In principe kan, evenals voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten, ook aan de tellers van de bevolking in inrichtingen en tehuizen een vergoeding worden uitgekeerd.
Wel zullen daarbij andere maatstaven moeten worden aangelegd, lettend op de andere wijze van uitvoeren, het speciale karakter en de langere duur van dit onderdeel van de telling, hetgeen er in vele gemeenten toe zal leiden, dat een of meer van de eigen krachten voor de telling van deze bevolkingsgroep zal worden aangewezen.
Algemene richtlijnen zijn dan ook moeilijk te geven en in elke gemeente zal men zelf tot een redelijke oplossing moeten komen.
4. Aan de speciale teller(s) voor inrichtingen en tehuizen dient in de eerste plaats te worden toegewezen het tellen van de inrichtingen die uitgaan van Rijk, provincie, gemeente, diaconie of andere sociale instelling of derg. en waar onder een algemene leiding personen voor een bepaald doel verblijf houden, die zich bovendien aan zekere bepalingen van de inrichting hebben te onderwerpen.
Van deze inrichtingen mag worden aangenomen dat zij (nagenoeg) volledig bij de gemeentelijke administratie bekend zijn.
Naast deze inrichtingen zijn in de loop der jaren vele meestal in gewone woningen gehuisveste particuliere inrichtingen ontstaan.
Voor het verkrijgen van een zo volledig mogelijk overzicht van alle in inrichtingen levende personen is het noodzakelijk dat ook deze particuliere inrichtingen bij de onderhavige telling worden betrokken. Verscheidene van deze particuliere inrichtingen zullen echter niet bij de gemeente bekend zijn. Vandaar, dat de telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten dient te worden aangegrepen om ook deze inrichtingen op te sporen en te laten signaleren op het Telregister TRa. De desbetreffende gevallen dienen dan opnieuw te worden bezocht door de in punt 2 bedoelde speciale teller en als tehuis te worden geteld, tenzij bij dit bezoek alsnog blijkt, dat sprake is van een gewone woning, waarin bijv. een pension of dergelijke is gehuisvest (zie de Instructie voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten, Hoofdstuk V, punten H en I).
De teller zal uitsluitend als particulier tehuis mogen aanmerken, inrichtingen waarin ten minste 4 niet aan het hoofd van het tehuis verwante personen voor een bepaald doel verblijf houden en die zich bovendien aan bepaalde door het tehuis gestelde regels hebben te onderwerpen.
5. De in inrichtingen en tehuizen wonende personen maken in de regel deel uit van grotere groepen van personen voor wie de inrichting is bestemd of van een grotere groep van leden van het personeel. Het kan echter voorkomen, dat daarnaast leden van het personeel van de inrichting of het tehuis (bijv. de directeur, de portier, de tuinman) of personen voor wie de inrichting is bestemd (bijv. bejaarden of bejaardenechtparen) alleen of met vrouw en/of kinderen een zelfstandige huishouding voeren.
Het gaat hierbij om:
 - huishoudens van leden van directie of personeel die zijn gehuisvest in afzonderlijke in de inrichting ingebouwde of op het terrein van de inrichting gelegen WONINGEN
 - in zulke woningen gehuisveste alleenstaande leden van directie of personeel

- personen voor wie de inrichting is bestemd, die in kleine woningen (met eigen keukens en eigen w.c.) een afzonderlijke huishouding voeren. In de regel zal hier sprake zijn van bejaarde alleenstaanden of bejaarde echtparen.
- de leiding van een particulier tehuis met eventuele leden van het personeel die zijn gehuisvest in een deel van de woning of het gebouw waarin het tehuis is gevestigd.

De telling van deze in zelfstandige huishoudens levende personen en van deze zelfstandig levende alleenstaanden dient tegelijk plaats te vinden met de telling van de eerderbedoelde personen die binnen de inrichting of het tehuis in grotere groepen zijn opgenomen.

6. Ten aanzien van de telling van ondervermelde categorieën van inrichtingen diene nog het volgende.

- Militaire inrichtingen

Bij vorige tellingen is gebleken, dat van de zijde van commandanten van militaire inrichtingen uit overwegingen van militaire aard soms bezwaren worden gemaakt tegen het betreden van het terrein van de militaire inrichting door een gemeentelijke teller. Het is daarom zaak om van te voren met de commandanten van militaire inrichtingen contacten op te nemen en de telling van die inrichtingen te regelen. Mochten bezwaren worden gemaakt, dat de telling door een gemeentelijke teller wordt uitgevoerd, dan dient door de betrokken commandant een militair als teller te worden aangewezen, die zich tijdig bij de plaatselijke leiding van de telling moet kunnen melden om voor zijn taak te worden geïnstrueerd.

- Hofjeswoningen vallen in de regel buiten de telling van inrichtingen en tehuizen, omdat daarin meestal uitsluitend personen zijn gehuisvest die alleen of met echtgenote of derg. een zelfstandige huishouding voeren. De bewoners hebben, ondanks het feit, dat de woningen vanwege de gemeente of een instelling van weldadigheid kosteloos of tegen een belangrijk lagere dan de normale huur ter beschikking zijn gesteld, vrijwel altijd volkomen vrijheid van handelen en bewegen. Hofjeswoningen vallen dan ook uitsluitend onder de telling van inrichtingen en tehuizen indien zij deel uitmaken van een grotere eenheid waarin tevens personen zijn opgenomen die in grotere groepen leven.

- Ambonnezen woonoorden

Ook Ambonnezen woonoorden vallen buiten de telling van inrichtingen en tehuizen. Zij hebben niet het karakter van een inrichting of een tehuis, met name voor wat betreft de bepalingen van de leiding waaraan de personen in inrichtingen en tehuizen zijn onderworpen. Het verdient overigens wel aanbeveling om deze speciale bevolkingsgroep door voor dit werk berekende speciale tellers te laten tellen.

7. De telling van de bevolking in inrichtingen en tehuizen dient plaats te vinden in de periode tussen 28 februari en 1 maart en wel naar de toestand te middernacht tussen 28 februari en 1 maart.

8. Voor de telling van de bevolking in inrichtingen en tehuizen wordt gebruik gemaakt van het volgende telmateriaal:

TELREGISTERS TRb voor het verzamelen van adressen der te tellen inrichtingen en tehuizen ten behoeve van de uitgifte der telopdrachten door de binnendienst van de gemeente.

TELOPDRACHTEN behorende bij de op de Telregisters TRb samengebrachte adressen, ter behandeling uit te reiken aan de speciale teller(s) van inrichtingen en tehuizen.

VRAGENLIJSTEN F voor de telling van de in grotere groepen in inrichtingen en tehuizen levende personen, door de tellers achter te laten bij de administratie van de betrokken inrichtingen en tehuizen. Het is nl. de bedoeling dat de vragenlijsten F worden ingevuld door tussenkomst van het bestuur of de administratie van de inrichting.

VRAGENLIJSTEN G voor de telling van inrichtingen en tehuizen

In deze Vragenlijst G zijn opgenomen:

AANWIJZINGEN voor de administraties van inrichtingen en tehuizen;

een RECAPITULATIE voor de verantwoording der op Vragenlijsten F getelde personen, in te vullen door de leiding of de administratie van de inrichting of het tehuis.

Voor de tellers van inrichtingen en tehuizen is een SPECIALE INSTRUCTIE beschikbaar (groene omslag).

9. Voor de telling van de in punt 5 bedoelde huishoudens en alleenstaanden wordt gebruik gemaakt van VRAGENLIJSTEN A t/m D. Deze vragenlijsten dienen door de teller in handen te worden gesteld van de betrokkenen die zoveel mogelijk zelf voor de invulling dienen zorg te dragen.
Met de telling van personen op Vragenlijsten A t/m D hebben de administraties van inrichtingen en tehuizen dus geen bemoeienis.

Par. 2. VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN

1. Voor de telling van de bevolking in inrichtingen en tehuizen moeten de voorbereidende werkzaamheden beschreven in Hoofdstuk II van deze Handleiding nog worden aangevuld met het gereedmaken van de Telregisters TRb:
- daarbij wordt uitgegaan van de reeds volledig vóór ingevulde Telregisters TRa (zie Hoofdstuk II van deze Handleiding, paragraaf 2)
 - op de Telregisters TRa worden de adressen opgezocht van de bij de gemeentelijke administratie bekende inrichtingen en tehuizen en wordt achter elk van deze adressen in kolom 10 de aantekening "INR" gesteld
 - vervolgens worden de betrokken adressen ingeboekt op Telregisters TRb, die zijn voorzien van de NAAM van de gemeente en de bijbehorende PROVINCIEaanduiding, doch bovenaan rechts NIET zijn voorgenummerd
 - per adres worden in de kolommen 3 t/m 6 van het Telregister TRb van het betrokken Telregister TRa overgenomen
 - nummer onderdeel (2 cijfers)
 - nummer telgebied (1 cijfer)
 - nummer telregister (1 cijfer)
 - volgnummer telregister (regelnummer, 2 cijfers)
 - tenslotte wordt in kolom 7 van het Telregister TRb per adres de naam van de inrichting of het tehuis overgenomen. Is deze naam in eerste instantie niet bekend, dan dient deze in een later stadium op grond van het door de teller ingeleverde telmateriaal Vragenlijst G te worden ingevuld.
2. Het lichten van de Telopdrachten:
- het lichten van de Telopdrachten dient te geschieden op basis van de ingevulde Telregisters TRb. Daarmede wordt dan tevens gecontroleerd of de ingevolge het vorige punt op de Telregisters TRb van de Telregisters TRa overgenomen nummers juist zijn overgenomen.
 - bij het lichten van de Telopdrachten zal er in gemeenten die werken met Telopdrachten MODEL A speciaal op moeten worden gelet of geen vervolgtelopdrachten worden vergeten.
Het aantal personen per inrichting is nl. in de regel van een zodanige omvang, dat vervolgtelopdrachten regelmatig zullen voorkomen.
 - indien bij het lichten van Telopdrachten blijkt, dat sprake is van een grote inrichting, waarvoor grote aantallen Vragenlijsten F moeten worden ingevuld, verdient het aanbeveling om de betrokken telopdrachten afzonderlijk te houden en de aan de teller opgedragen vóórinvulling van de Vragenlijsten F (invullen van de vóórpagina en van de nummering in de kop van blad 1 van de vragenlijst) vooraf door de binnendienst te laten verzorgen.
3. Het is van belang, om reeds in de tweede helft van februari met de grotere inrichtingen in de gemeente contact op te nemen over de telling van de in die inrichtingen woonachtige personen. Men kan in deze gevallen het beste van te voren aan de administraties van de betrokken inrichtingen een VRAGENLIJST G uitreiken, omdat deze op grond van de daarin opgenomen AANWIJZINGEN voor de administratie van de inrichting of het tehuis zich een beeld kunnen vormen van datgene wat van hen wordt verwacht. De betrokken administraties kunnen dan tijdig de nodige maatregelen treffen om de hun opgedragen taken vóór 18 maart te kunnen beëindigen.
4. De teller(s) van inrichtingen en tehuizen moet(en) worden geïnstrueerd aan de hand van:
- de INSTRUCTIE voor het tellen van de bevolking in inrichtingen en tehuizen
 - de in de VRAGENLIJST G opgenomen AANWIJZINGEN voor de administratie van de inrichting of het tehuis
 - de op de VRAGENLIJST F gestelde vragen met bijbehorende losse toelichting "HOE U MEETELT"

N.B. Tellers die inrichtingen of tehuizen moeten tellen waarin tevens zelfstandige huishoudens en/of zelfstandige alleenstaanden voorkomen, zullen tevens moeten worden geïnstrueerd voor het tellen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten op Vragenlijsten A t/m D.

5. In de instructie voor het tellen van de bevolking in inrichtingen en tehuizen is aangegeven, dat de teller van de plaatselijke leiding speciale aanwijzingen zal ontvangen, indien hem/haar een of meer Telopdrachten worden toegewezen betrekking hebbende op een hofje. De teller dient erop opmerkzaam te worden gemaakt, dat hij deze Telopdracht(en) uitsluitend heeft toegewezen gekregen, omdat het hofje deel uitmaakt van een groter geheel, waarin ook bejaarden in grotere groepen voorkomen. Vandaar, dat hij voor dat grotere geheel Vragenlijsten F en een bijbehorende VRAGENLIJST G moet afgeven. De in de hofjeswoningen gehuisveste bejaarden dienen natuurlijk te worden geteld op Vragenlijsten A t/m D.
6. Bij het uitreiken van de tellerspakketten dient aan de tellers, evenals bij de gewone telling is voorgeschreven, een LEGITIMATIEBEWIJS te worden uitgereikt, waarbij de tellers de aan de achterzijde daarvan afgedrukte verklaring moeten ONDERTEKENEN.

Par. 3. DE TELLING

1. De wijze waarop de tellers hun werkzaamheden hebben te verrichten is omschreven in de INSTRUCTIE voor het tellen van de bevolking in inrichtingen en tehuizen. De taak welke is toebedeeld aan de administraties van inrichtingen en tehuizen is aangegeven in de Aanwijzingen voor de administratie van de inrichting of het tehuis, welke zijn opgenomen in de eerdervermelde VRAGENLIJST G.
2. In paragraaf 1 van dit Hoofdstuk is onder punt 4 meegedeeld dat de telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten zal worden aangegrepen om particuliere niet bij de gemeente bekende inrichtingen op te sporen. Hebben de gewone tellers overeenkomstig de hun gegeven instructies bepaalde adressen overgeslagen, omdat daar naar hun inzicht particuliere tehuizen zijn gevestigd, dan dient op de Telregisters TRa achter deze adressen in kolom 10 de aantekening "INR" te worden gesteld, waarna de betrokken Telopdrachten dienen te worden geregistreerd op een Telregister TRb en zo snel mogelijk ter behandeling moeten worden doorgegeven aan de speciale teller(s) van inrichtingen en tehuizen.
3. Alle ingevulde Vragenlijsten F en G dienen met de bijbehorende Telopdrachten door de tellers vóór of op 18 maart te worden ingeleverd. In een aantal gevallen zullen de Vragenlijsten A t/m D echter eerder moeten worden ingeleverd. Valt de gemeente nl. in de categorie van gemeenten die de Vragenlijsten A t/m D aan het C.B.S. moeten toezenden vóór 20 maart, dan dient er voor te worden zorggedragen, dat de door de teller(s) van inrichtingen en tehuizen ter invulling achtergelaten Vragenlijsten A t/m D op een zodanig tijdstip worden opgehaald, dat de toezending van de volledige verzameling der ingevulde Vragenlijsten A t/m D daardoor niet wordt vertraagd. Daartoe zal eventueel een tussenbezoek aan de betrokken inrichtingen en tehuizen moeten worden ingelast, met het uitsluitende doel om de uitgezette Vragenlijsten A t/m D op te halen.

Par. 4. NABEWERKING VAN HET TELMATERIAAL

1. Uit het door elke teller ingeleverde telmateriaal worden de ingevulde Vragenlijsten A t/m D uitgelicht en samengevoegd met de Vragenlijsten A t/m D die door de "gewone" tellers zijn ingeleverd. De desbetreffende vragenlijsten doorlopen de volledige nabewerking, welke daarvoor is omschreven in Hoofdstuk III van deze Handleiding, paragraaf 5 en 6.
2. Vervolgens dient te worden gecontroleerd of een ingevulde Vragenlijst F aanwezig is voor alle personen, die blijkens de aantekeningen welke door de tellers in het kader van de verificatie van het persoonsregister op de Telopdrachten zijn gemaakt, voor telling in aanmerking komen. Mocht voor een persoon die geteld had moeten worden een Vragenlijst F ontbreken (bijv. omdat de betrokkene na het teltijdstip doch voordat de administratie van de inrichting een vragenlijst had ingevuld is overleden) dan dient die persoon administratief te worden geteld volgens de procedure omschreven in Hoofd-

stuk III van deze Handleiding, paragraaf 6, punt 3 en dient de Recapitulatiestaat in Vragenlijst G van de betrokken inrichting dienovereenkomstig te worden gecorrigeerd. Op de Telopdracht moet achter de naam van de betrokken persoon in kolom 6 de letter F worden geplaatst.

3. Daarna dient de invulling van het Telregister TRb te worden gecompleteerd door per inrichting of tehuis:
 - zonodig de naam van de inrichting te vermelden in kolom 7 van het Telregister TRb
 - het (gecorrigeerde) aantal vermeld op de voorlaatste regel in kolom 3 van de recapitulatiestaat over te nemen in kolom 8 van het Telregister TRb
 - het (gecorrigeerde) aantal vermeld op de laatste regel in kolom 3 van de recapitulatiestaat over te nemen in kolom 9 van het Telregister TRb
4. Vervolgens moet voor elke aanwezige Vragenlijst F worden nagegaan of:
 - de VOORPAGINA volledig en juist is ingevuld
 - bovenaan blad 1 het nummeronderdeel, de nummers van telgebied en telregister en het volgnummer juist zijn verstreept.
N.B. BIJ DEZE CONTROLE MOGEN, ANDERS DAN BIJ DE VRAGENLIJSTEN A t/m D, DE VOORPAGINA'S NIET VAN DE VRAGENLIJSTEN F WORDEN VERWIJDERD.
5. De telopdrachten blijven bij de gemeente voor de afwerking van de registercontrole (zie Deel 2 van deze Handleiding), de Vragenlijsten F (MET vóórpagina), de vragenlijsten G en de Telregisters TRb moeten zo snel mogelijk worden gereedgemaakt voor toezending aan het C.B.S.

Par. 5. INZENDEN VAN HET TELMATERIAAL

1. Bij de inzending van het telmateriaal naar het C.B.S., moeten de volgende regels strikt in acht worden genomen:
 - het Telmateriaal dient vóór de verzending aan het C.B.S. per inrichting of tehuis te worden geordend als volgt:
 - 1) de Vragenlijst G met gegevens over de inrichting of het tehuis
 - 2) de Vragenlijsten F (MET vóórpagina).
 - het genoemde Telmateriaal dient in de gegeven volgorde te worden verpakt in de ponskaartendozen, waarin het blanco telmateriaal aan de gemeente is toegezonden.
 - de dozen dienen te worden gesloten met de aan de gemeente toegezonden sluitetiketten die UITSLUITEND op dezelfde wijze en op dezelfde plaats mogen worden aangebracht als de sluitetiketten die bij de toezending van het blanco Telmateriaal aan de gemeente zijn gebruikt.
 - de aldus gesloten dozen dienen duidelijk te worden gemerkt met de letter F, welke moet worden aangebracht op het blanco etiket dat voor dit doel op de lange zijkant van elke doos is aangebracht.
 - de gesloten en gemerkte dozen dienen te worden toegezonden aan:
het CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING
PRINSES BEATRIXLAAN 428
VOORBURG
 - deze adressering mag uitsluitend worden aangebracht op een van de korte zijkanten van de dozen waarop, in overeenstemming met de bovengegeven aanwijzingen, de letter F is aangebracht.
 - de Telregisters TRb dienen afzonderlijk te worden verpakt en afzonderlijk te worden toegezonden aan het bovenaangegeven adres van het C.B.S. te VOORBURG.
 - het ongebruikte blanco Telmateriaal dient te worden samengevoegd met het blanco Telmateriaal van de tellingen van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten en van de varende en rijdende bevolking.
De aanwijzingen voor het verzenden van dit blanco Telmateriaal zijn opgenomen in Hoofdstuk III van deze Handleiding, paragraaf 7, punt 4.
2. De toezending van de met F gemerkte ponskaartendozen en van de Telregisters TRb aan het C.B.S. dient in elk geval plaats te vinden vóór 1 april 1971.

Hoofdstuk V. Telling van de bevolking op varende schepen en in woonwagens

Par. 1. ALGEMEEN

1. De telling van de bevolking wonend op varende schepen en in woonwagens enz., de zgn. varende en rijdende bevolking, is uit organisatorische overwegingen wederom opgezet als een afzonderlijke telling welke, evenals de telling van de bevolking in inrichtingen en tehuizen, met speciale vragenlijsten en door speciaal voor de telling geïnstreerde tellers zal moeten worden uitgevoerd.
2. Voor de telling van de varende en rijdende bevolking zijn ambtenaren, die door de aard van hun werkzaamheden reeds in contact staan met deze bevolkingsgroepen, de aangewezen tellers. Voor de varende bevolking ware hierbij bijv. te denken aan haven- en sluispersoneel, havenpolitie, douaneambtenaren of dergelijke; voor de rijdende bevolking aan politiepersoneel.
3. Hetgeen in Hoofdstuk IV van deze Handleiding in paragraaf 1, onder punt 3 is opgemerkt over de vergoeding aan de tellers van inrichtingen en tehuizen, geldt eveneens voor de tellers van de bevolking op varende schepen en in woonwagens. Ook voor de beloning van deze groep van tellers zal in iedere gemeente, afhankelijk van de wijze van uitvoering, de aard van het daartoe te bestemmen personeel enz., naar de meest redelijk geachte oplossing moeten worden gestreefd.
4. Onder de telling van de varende en rijdende bevolking vallen uitsluitend de VARENDE schepen en de RIJDENDE wagens. Woonschepen vallen onder de telling van de bevolking in woningen en andere bewoonde ruimten en de bewoners worden dus geteld op Vragenlijsten A t/m D. Hetzelfde geldt voor wagens met een vaste standplaats (zonder schouwnummer), welke buiten de telling van de varende en rijdende bevolking blijven.
5. In de regel zal het geen probleem vormen om te bepalen op welke plaatsen het beste kan worden geteld. Toch verdient het aanbeveling overleg te plegen met de instanties, welke met de varende en rijdende bevolking hebben te maken en veelal waardevolle aanwijzingen voor de organisatie van de telling zullen kunnen geven.
6. In gemeenten met grensposten dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de naar het buitenland vertrekkende schepen, aangezien deze soms lang buitenslands blijven. Daarom verdient het in deze gemeenten aanbeveling reeds in de week vóór 1 maart met de telling van naar het buitenland vertrekkende schepen te beginnen.
7. Met de schippersorganisaties is contact opgenomen om in de bladen van deze organisaties de telling bekend te maken en de schippers tot medewerking op te roepen.
8. Wat de woonwagens betreft moet niet alleen worden voorzien in het tellen van de aanwezige en aankomende wagens in woonwagenkampen of op andere door de gemeente aangewezen standplaatsen, doch mede in het tellen van doortrekkende wagens.
9. De telling heeft plaats gedurende de periode van 1 maart tot 1 mei 1971, naar de toestand te middernacht tussen 28 februari en 1 maart. Het is van belang om de telling zoveel mogelijk te concentreren gedurende de eerste etappe van de telling welke op 12 maart 1971 dient te worden afgesloten. Daarmede wordt bereikt, dat in de rest van maart en in april voornamelijk zal kunnen worden volstaan met het controleren of in de gemeente aankomende schepen en woonwagens zijn geteld.
10. Voor de telling van de bevolking op varende schepen en in woonwagens wordt gebruik gemaakt van het volgende Telmateriaal.
 TELREGISTERS TRc voor de verantwoording van de getelde schepen en woonwagens en van de ingevulde Vragenlijsten E
 VRAGENLIJSTEN E voor de telling van personen op varende schepen en in woonwagens, in te vullen door de tellers
 BEWIJZEN VAN TELLING door de tellers achter te laten op elk schip dat en in elke wagen die door hen is geteld.
 Voor de tellers van varende schepen en woonwagens is een SPECIALE instructie beschikbaar (blauwe omslag), waarin het door hen bij te houden Telregister TRc is opgenomen.

Par. 2. VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN

1. Voor de telling van de bevolking op varende schepen en in woonwagens moeten de voorbereidende werkzaamheden, beschreven in Hoofdstuk II van deze Handleiding, nog worden aangevuld met het gereedmaken van de Telregisters TRc, die zoals boven is aangegeven, zijn opgenomen in de SPECIALE INSTRUCTIE voor het tellen van de bevolking op varende schepen en in woonwagens. Daarbij dient als volgt te worden te werk gegaan:
 - Vul op de vóórpagina van ELKE ontvangen INSTRUCTIE de NAAM van de GEMEENTE in, met de bijbehorende PROVINCIEAANDUIDING (stempelen is toegestaan)
 - Geef de binnenin afgedrukte TELREGISTERS TRc VAN ALLE ontvangen Instructies een OPLOPEND TWEECIJFERIG VOLGNUMMER in de daarvoor rechts bovenaan pag. 3 gereserveerde vakjes. Begin bij de eerste Instructie met nummer 00, geef het Telregister van de tweede Instructie nummer 01, van de derde Instructie 02 enz. t/m hoogstens 99.
 - Herhaal het nummer dat op pag. 3 wordt geplaatst TELKENS op pag. 5, 7 en 9. IN EEN EN DEZELFDE TELINSTRUCTIE MAG DUS SLECHTS EEN EN HETZELFDE TELREGISTERNUMMER VOORKOMEN (4 x).
 - Vul tenslotte onderaan elk der pagina's 3, 5, 7 en 9 van elk Telregister TRc het codenummer van de gemeente van telling in. Het voor de onderscheiden gemeenten aan te houden codenummer is vermeld in de achter deze Handleiding opgenomen codelijst.
2. De tellers moeten worden geïnstrueerd aan de hand van de Instructie voor het tellen van de bevolking op varende schepen en in woonwagens, die bij het uitreiken vóór de mondelinge instructie op naam moet worden gesteld, en voorts met gebruikmaking van Vragenlijst E en het Bewijs van telling.
3. Bij het uitreiken van de tellerspakketten dient, evenals bij de gewone telling is voorgeschreven, een LEGITIMATIEBEWIJS te worden uitgereikt, waarbij de tellers de aan de achterzijde daarvan afgedrukte verklaring moeten ONDERTEKENEN.

Par. 3. TELLING EN CONTROLE-TELLING

1. De tellers dienen hun werkzaamheden te verrichten overeenkomstig de richtlijnen van de Instructie voor het tellen van de bevolking op varende schepen en in woonwagens. Zij dienen in overeenstemming daarmee voor alle personen die door hen worden geteld de Vragenlijsten E ZELF in te vullen.
2. Nadat de eerste etappe van de telling, die zoals in par. 1, punt 9 van dit Hoofdstuk is medegedeeld, op 12 maart dient te worden afgesloten, voorbij is, zal voornamelijk kunnen worden volstaan met te controleren of alle passerende wagens en schepen zijn geteld. Voor de controle van binnenkomende of passerende woonwagens kan bijv. de politie worden ingeschakeld. Nog niet getelde wagens dienen te worden verwezen naar een bepaald punt, waar zij alsnog kunnen worden geteld (bijv. het gemeentehuis, het politiebureau of derg.). De controle van schepen zal op een of meer daarvoor geschikte punten aan het water (bijv. sluizen) moeten plaatsvinden. Op deze punten zal telmateriaal aanwezig moeten zijn om de passerende schepen zo nodig te kunnen tellen.
3. Alle gedurende de eerste etappe van de telling ingevulde Vragenlijsten E dienen met de Instructie waarin het bijbehorende Telregister voorkomt, vóór of op 12 maart door de tellers te worden ingeleverd.
Voor de tweede etappe dienen OPNIEUW - op naam gestelde - Instructies te worden uitgereikt, die met de bijbehorende Vragenlijsten E niet later mogen worden ingeleverd dan op 30 april.

Par. 4. CONTROLE EN INZENDEN VAN HET TELMATERIAAL

1. De door de tellers ingeleverde Vragenlijsten E behoeven uitsluitend te worden gecontroleerd op de verstreping van de nummers in de kop van blad 1.
Vóór de verzending van de Vragenlijsten E naar het C.B.S. dient te worden nagegaan:
 - of op alle Vragenlijsten E, die op eenzelfde Telregister TRc zijn verantwoord, het juiste Telregisternummer is aangestreept (vgl. de kop van het Telregister)
 - of op alle Vragenlijsten E van de op eenzelfde schip of in eenzelfde wagen wonende personen het volgnummer is aangestreept van de regel van het Telregister TRc waarop dat schip of die wagen is verantwoord (vgl. kolom 5 van het Telregister)

- of op alle Vragenlijsten E het juiste codenummer is aangestreept voor de telgemeente (vgl. het Nummer telgemeente onderaan het Telregister).

N.B. BIJ DEZE CONTROLE MOGEN, ANDERS DAN BIJ DE VRAGENLIJSTEN A t/m D, DE VOORPAGINA'S NIET VAN DE VRAGENLIJST E WORDEN VERWIJDERD


2. Bij de verzending van het telmateriaal moeten de volgende regels strikt in acht worden genomen:
 - het telmateriaal dient vóór de verzending aan het C.B.S. per Telregister TRc te worden gesorteerd in de volgorde van de in kolom 5 van het Telregister TRc aangegeven volgnummers. De Telregisters dienen (met Instructie en al) tussen de Vragenlijsten E (MET vóórpagina) te worden geplaatst.
 - het genoemde Telmateriaal dient in de genoemde volgorde te worden verpakt in de ponskaartendozen, waarin het blanco telmateriaal aan de gemeente is toegezonden.
 - niet geheel gevulde dozen dienen zodanig te worden opgevuld met ribkarton of derg. dat het telmateriaal niet meer in de dozen heen en weer kan schuiven.
 - de dozen dienen te worden gesloten met de aan de gemeente toegezonden sluitetiketten die UITSLUITEND op dezelfde wijze en op dezelfde plaats mogen worden aangebracht als de sluitetiketten die bij de toezending van het blanco telmateriaal aan de gemeente zijn gebruikt en die bij het openen van de dozen zijn doorgesneden.
 - de aldus gesloten dozen dienen duidelijk te worden gemerkt met de letter E, welke moet worden aangebracht op het blanco etiket dat voor dit doel op de lange zijkant van elke doos is aangebracht.
 - de gesloten en gemerkte dozen dienen te worden toegezonden aan:
Het CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING
PRINSES BEATRIXLAAN 428
VOORBURG
 - deze adressering mag uitsluitend worden aangebracht op één van de korte zijkanten van de dozen.
3. De toezending van de met E gemerkte ponskaartendozen dient plaats te vinden:
 - voor de vóór of op 12 maart door de tellers ingeleverde Vragenlijsten E vóór 20 maart
 - voor de overige Vragenlijsten E in elk geval niet later dan 7 mei.

Bijlage 2. TELREGISTER TRb

Eenzijdig bedrukt
 Formaat A 4, kleur lichtgroen

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK NUMMER TELREGISTER TRb _____

14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGSTELLING, 28 FEBRUARI 1971



TELREGISTER TRb

VOOR VERANTWOORDING VAN DE TELLING VAN DE BEVOLKING IN INRICHTINGEN EN TEHUIZEN

GEMEENTE: _____ PROV.: _____

VOLG-NUM-MER	ADRES (straat, gracht, plein of derg. en huisnummer)	NUMMER VAN HET ADRES Overnemen van Telregister TRa				NAAM VAN DE INRICHTING OF HET TEHUIS	Vragenlijsten F ingevuld voor: 1)	
		Onder-deel	Tel-geb.	Tel-ree.	Volg-nr.		Personen voor wie de inrichting is bestemd	Leden van directie en personeel
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								

1) Door de tellers ingeleverde vragenlijsten A t/m D verantwoord op Telregister TRa

Bijlage 3. TELREGISTER TRc

Opgenomen in de Instructie voor het tellen van de bevolking op varende schepen en in woonwagens (omslag blauw).

Drie vervolgbladen met resp. volgnummers 25 t/m 49, 50 t/m 74 en 75 t/m 99.

Formaat 7 1/3 x 7 inch, kleur wit.


TRc Telregister voor verantwoording van de telling van de bevolking op varende schepen en in woonwagens		nummer telregister <input type="text"/> <input type="text"/>		omlijnde nummering over te nemen op blad 1 van elke in te vullen vragenlijst			
woonwagens letter en schouwnummer 1	varende schepen naam van het schip 2	tonnage 3	domicilie van het schip 4	volg- num- mer 5		aantal ingevul- de vragen- lijsten E 6	datum van invulling 7
				0	1		
				0	2		
				0	3		
				0	4		
				0	5		
				0	6		
				0	7		
				0	8		
				0	9		
				1	0		
				1	1		
				1	2		
				1	3		
				1	4		
				1	5		
				1	6		
				1	7		
				1	8		
				1	9		
				2	0		
				2	1		
				2	2		
				2	3		
				2	4		

nummer
telgemeente

Bijlage 4. TELOPDRACHT

MODEL A Met pinfeedrand, eenzijdig bedrukt.
Formaat 7 1/3 x 8 1/2 inch, kleur wit.

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK MODEL A
14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGTELLING, 28 FEBRUARI 1971



TELOPDRACHT TEVENS BESTEMD VOOR DE **CONTROLE BEVOLKINGSREGISTER**

ONDER-STAANDE OPGAVE HEEFT BETREKKING OP DE TOESTAND PER

ONDERSTAANDE NUMMERING OVER TE NEMEN OP ELKE OP DIT ADRES UIT TE REIKEN VRAGENLIJST

NUMMER ONDERDEEL	NUMMER TELGEB.	NUMMER TELREG.	VOLG-NUMMER
------------------	----------------	----------------	-------------

GEMEENTE: _____ PROV.: _____
ADRES : _____

NAAM EN VOORLETTERS VAN DE BEWONERS	GEBORTE- . DATUM	M/V	VOLGNUMMER HUISHOUDEN (Alleen in te vullen bij samenwoning van twee of meer huishoudens)	REGISTRATIE SOORT VRAGENLIJST	
				BIJ HET UITREIKEN (Invullen A, B, C, D of F)	BIJ HET OPHALEN (Contraletter invullen)
1	2	3	4	5	6

006114F

Bijlage 5. TELOPDRACHT

MODEL B Voor gemeenten met een bevolkingsadministratie op ponsplaatjes enveloppe met blanco - machinaal te bedrukken - strookjes.
 Voor niet-gemechaniseerde gemeenten enveloppe met - handingevulde - Uittreksels P.K.
 Formaat enveloppe 7 1/3 x 3 1/2 inch, kleur wit.
 Formaat Uittreksel P.K. (en strookjes) 7,5 x 15 cm, kleur wit.

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
 14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGTELLING, 28 FEBRUARI 1971

cbs

UITTREKSEL P.K. VAN DE GEMEENTE: _____

NAAM : _____

VOORLETTERS: _____

ADRES : _____

GEBORTE DATUM: _____

GESLACHT: _____

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK MODEL B
 14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGTELLING, 28 FEBRUARI 1971

cbs

TELOPDRACHT TEVENS BESTEMD VOOR DE **CONTROLE BEVOLKINGSREGISTER**

GEMEENTE: _____

DE INLIGGENDE
STROOKJES
HEBBEN BETREKKING
OP DE TOESTAND PER: _____

PROV.: _____

NEVENSTAANDE NUMMERING
OVER TE NEMEN OP ELKE
OP DIT ADRES LIT TE
REIKEN VRAGENLIJST.

ONDERDEEL NUMMER	NUMMER TELGEB.	NUMMER TELREG.	VOLG- NUMMER

Bijlage 6. LEGITIMATIEBEWIJS

Formaat 7 1/3 x 3 1/2 inch, kleur grijs

VOORZIJDE

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGTELLING, 28 FEBRUARI 1971

cbs

LEGITIMATIEBEWIJS

HET GEMEENTEBESTUUR VERKLAART DAT

WONENDE _____

IS GERECHTIGD OM OP TE TREDEN ALS TELLER No. _____

BIJ DE 14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGTELLING

HET GEMEENTEBESTUUR

GEMEENTESTEMPEL

ACHTERZIJDE

HIERBIJ VERKLAART ONDERGETEKENDE BEKEND TE ZIJN MET DE INHOUD VAN DE VOLGENDE WETSARTIKELEN

ARTIKEL 12 VOLKSTELLINGENWET:

Een ieder, die met enige werkzaamheid ter uitvoering van deze wet is belast, is verplicht tot geheimhouding van al hetgeen bij het verrichten van die werkzaamheden te zijner kennis is gekomen, behoudens voorzover de vervulling van zijn uit de uitvoering van deze wet voortvloeiende taak mededeling vordert.

ARTIKEL 272 WETBOEK VAN STRAFRECHT:

Hij, die enig geheim, waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, dat hij uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift, dan wel van vroeger ambt of beroep verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste zesduizend gulden.

Indien dit misdrijf tegen een bepaalde persoon gepleegd is, wordt het slechts vervolgd op diens klachte.

HANDTEKENING VAN DE TELLER

Bijlage 7. BEWIJS VAN TELLING

Formaat 7 3/8 x 3 1/2 inch, kleur oranje

CENTRAAL BUREAU VOOR DE STATISTIEK
14e ALGEMENE VOLKSTELLING ANNEX WONINGTELLING, 28 FEBRUARI 1971

cbs

BEWIJS VAN TELLING

ZORGVULDIG BEWAREN TOT 1 JUNI 1971

OP AANVRAAG VAN AMBTENAREN TE TONEN

OP AANGIFTE VAN : _____

ZIJN HEDEN INGEVULD: _____ VRAGENLIJSTEN E VOOR DE BEWONERS VAN

HET SCHIP : _____ DE WOONWAGEN

TONNAGE : _____ LETTER : _____

DOMICILIE : _____ SCHOUWNUMMER : _____

AFGEGEVENTE: _____ OP: _____

HANDTEKENING VAN DE TELLER

Bijlage 8.

CODENUMMER GEMEENTE VAN TELLING

In te vullen op de Telregisters TRC (zie Hoofdstuk V, paragraaf 2, punt 1)

Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer
GRONINGEN		Winsum	053	DRENTHE	
Adorp	001	Zandt, 't	054	Anloo	105
Aduard	002	Zuidhorn	056	Assen	106
Appingedam	003			Beilen	107
Baflo	004	FRIESLAND		Borger	108
Bedum	005	Achtkarspelen	059	Coevorden	109
Beerta	006	Ameland	060	Dalen	110
Bellingwedde	007	Baarderadeel	061	Diever	111
Bierum	008	Barradeel	062	Dwingeloo	112
Boer, Ten	009	Bildt, het	063	Elde	113
Delfzijl	010	Bolsward	064	Emmen	114
Eenrum	011	Dantumadeel	065	Gasselte	115
Ezinge	012	Dokkum	066	Gieten	116
Finsterwolde	013	Doniawerstal	067	Havelte	117
Groningen	014	Ferwerderadeel	068	Hoogeveen	118
Groetegast	015	Franeker	069	Meppel	119
Grijskerk	016	Franekeradeel	070	Norg	120
Haren	017	Gaasterland	071	Nijeveen	121
Hoogezand-Sappemeer	018	Harlingen	072	Odoorn	122
Kantens	020	Haskerland	073	Oosterhesselen	123
Kloosterburen	021	Heerenveen	074	Peize	124
Leek	022	Hemelumer Oldeferd	075	Roden	125
Leens	023	Hennaarderadeel	076	Rolde	126
Loppersum	024	Hindeloopen	077	Ruinen	127
Marum	025	Idaarderadeel	078	Ruinerwold	128
Meeden	026	Kollumerland en		Schoonebeek	129
Middelstum	027	Nieuw-Kruisland	079	Sleen	130
Midwolda	028	Leeuwarden	080	Smilde	131
Muntendam	029	Leeuwarderadeel	081	Vledder	132
Nieuwe Pekela	030	Lemsterland	082	Vries	133
Nieuweschans	031	Menaldumadeel	083	Westerbork	134
Nieuwolda	032	Oostdongeradeel	084	Wijk, de	135
Oldehove	035	Ooststellingwerf	085	Zuidlaren	136
Oldekerk	036	Opsterland	086	Zuidwolde	137
Oosterbroek	033	Rauwerderhem	087	Zweeloo	138
Oude Pekela	038	Schiermonnikoog	088		
Scheemda	039	Sloten	089	OVERIJSSSEL	
Slochteren	040	Smallingerland	090	Almelo	141
Stadskanaal	037	Sneek	091	Ambt-Delden	142
Stedum	041	Staveren	092	Avereest	143
Termunten	042	Terschelling	093	Bathmen	144
Uithuizen	043	Tietjerksteradeel	094	Blankenham	145
Uithuizermeeden	044	Utingeradeel	095	Blokzijl	146
Ulrum	045	Vlieland	096	Borne	147
Usquert	046	Westdongeradeel	097	Dalfsen	148
Veendam	047	Weststellingwerf	098	Denekamp	149
Vlagtwedde	048	Wonseradeel	099	Deventer	150
Warffum	049	Workum	100	Diepenheim	151
Winschoten	052	Wymbritseradeel	101	Diepenveen	152
		IJlst	102	Enschede	153

Bijlage 8 (vervolg)

Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer
Genemuiden	154	Bergh	207	Laren	259
Giethoorn	155	Bergharen	208	Lichtenvoorde	260
Goor	156	Beuningen	209	Lienden	261
Gramsbergen	157	Beusichem	210	Lochem	262
Haaksbergen	158	Borculo	211	Maasdriel	263
Ham, den	159	Brakel	212	Maurik	264
Hardenberg	160	Brummen	213	Millingen aan de Rijn	265
Hasselt	161	Buren	214	Neede	266
Heino	162	Buurmalsen	215	Nijkerk	267
Hellendoorn	163	Culemborg	216	Nijmegen	268
Hengelo	164	Deil	217	Oldebroek	269
Holten	165	Didam	218	Ophemert	270
Kampen	166	Dinxperlo	219	Overasselt	271
Kuinre	167	Dodewaard	220	Pannerden	272
Losser	168	Doesburg	221	Putten	273
Markelo	169	Doetinchem	222	Renkum	274
Nieuwleusen	170	Doornspijk	223	Rheden	275
Noordoostpolder	171	Dreumel	224	Rossum	276
Oldemarkt	172	Druten	225	Rozendaal	277
Oldenzaal	173	Duiven	226	Ruurlo	278
Olst	174	Echteld	227	Scherpenzeel	279
Omnen	175	Ede	228	Steenderen	280
Ootmarsum	176	Eibergen	229	Tiel	281
Raalte	177	Elburg	230	Ubbergen	282
Rijssen	178	Elst	231	Valburg	283
Stad-Delden	179	Epe	232	Varik	284
Staphorst	180	Ermelo	233	Voorst	285
Steenwijk	181	Est en Opijnen	234	Vorden	286
Steenwijkerwold	182	Ewijk	235	Vuren	287
Tubbergen	183	Geldermalsen	236	Waardenburg	288
Urk	184	Gendringen	237	Wageningen	289
Vollenhove	185	Gendt	238	Wamel	290
Vriezenveen	186	Gorssel	239	Warnsveld	291
Wanneperveen	187	Groenlo	240	Wehl	292
Weerselo	188	Groesbeek	241	Westervoort	293
Wierden	189	Haafden	242	Winterswijk	294
Wijhe	190	Harderwijk	243	Wisch	295
IJsselmuiden	191	Hatterm	244	Wijchen	296
Zwartsluis	192	Hedel	245	Zaltbommel	297
Zwolle	193	Heerde	246	Zelhem	298
GELDERLAND		Heerewaarden	247	Zevenaar	299
Aalten	197	Hengelo	248	Zoelen	300
Ammerzoden	198	Herwen en Aerdts	249	Zutphen	301
Angerlo	199	Herwijnen	250	UTRECHT	
Apeldoorn	200	Heteren	251	Abcoude	305
Appeltern	201	Heumen	252	Amerongen	306
Arnhem	202	Hoevelaken	253	Amersfoort	307
Barneveld	203	Horssen	254	Baarn	308
Batenburg	204	Huissen	255	Benschop	309
Beesd	205	Hummelo en Keppel	256	Bilt, de	310
Bemmel	206	Kerkwijk	257	Breukelen	311
		Kesteren	258		

Bijlage 8 (vervolg)

Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer
Bunnik	312	Amsterdam	363	Laren	417
Bunschoten	313	Andijk	364	Limmen	418
Cothen	314	Anna Paulowna	366	Marken	419
Doorn	315	Assendelft	367	Medemblik	420
Driebergen- Rijsenburg	316	Avenhorn	368	Midwoud	422
Eemnes	317	Barsingerhorn	369	Monnickendam	423
Harmelen	318	Beemster	370	Muiden	424
Hoogland	320	Bennebroek	372	Naarden	425
Houten	321	Bergen	373	Nederhorst den	
Jutphaas	322	Berkhout	374	Berg	426
Kamerik	323	Beverwijk	375	Nibbixwoud	427
Kockengen	324	Blaricum	376	Niedorp	412
Langbroek	325	Bloemendaal	377	Obdam	429
Leersum	326	Blokker	378	Oostzaan	431
Leusden	327	Bovenkarspel	379	Opmeer	432
Linschoten	328	Broek in Waterland	380	Opperdoes	433
Loenen	329	Bussum	381	Oudendijk	435
Loosdrecht	330	Callandsoog	382	Ouder-Amstel	437
Lopik	331	Castricum	383	Oudorp	438
Maarn	332	Diemen	384	Purmerend	439
Maarssen	333	Edam	385	Schagen	441
Maartensdijk	334	Egmond aan Zee	386	Schermer	458
Montfoort	335	Egmond-Binnen	387	Schoorl	444
Mijdrecht	336	Enkhuizen	388	Sint Maarten	445
Nigtevecht	337	Graft-De Rijp	365	Sint Pancras	446
Polsbroek	338	Graveland, 's-	390	Sijbekarspel	447
Renswoude	339	Grootebroek	391	Texel	448
Rhenen	340	Haarlem	392	Twisk	449
Snelrewaard	341	Haarlemmerliede		Uitgeest	450
Soest	342	en Spaarnwoude	393	Uithoorn	451
Utrecht	344	Haarlemmermeer	394	Ursem	452
Veenendaal	345	Harenkarspel	395	Velsen	453
Vinkeveen en		Heemskerk	396	Venhuizen	454
Waverveen	346	Heemstede	397	Warmenhuizen	456
Vleuten-De Meern	347	Heerhugowaard	398	Weesp	457
Vreeswijk	348	Heiloo	399	Wervershoof	459
Willeskop	349	Helder, Den	400	Westwoud	460
Wilnis	350	Hensbroek	401	Westzaan	461
Woudenberg	351	Hilversum	402	Wieringen	462
Wijk bij Duurstede	352	Hoogkarspel	403	Wieringermeer	463
IJsselstein	353	Hoogwoud	404	Wognum	466
Zegveld	354	Hoorn	405	Wormer	467
Zeist	355	Huizen	406	Wormerveer	468
NOORD-HOLLAND		Ilpendam	407	Wijdewormer	470
Aalsmeer	358	Jisp	408	Zaandam	471
Abbekerk	359	Katwoude	409	Zaandijk	472
Akerslout	360	Koedijk	410	Zandvoort	473
Alkmaar	361	Koog a/d Zaan	411	Zeevang	478
Amstelveen	362	Krommenie	413	Zwaag	475
		Landsmeer	415	Zijpe	476
		Langedijk	416		

Bijlage 8 (vervolg)

Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer
ZUID-HOLLAND		Hendrik-Ido-		Oud-Beijerland	584
Aar, Ter	480	Ambacht	531	Oudenhoorn	586
Abbenbroek	481	Heukelum	533	Ouderkerk a/d	
Alblasserdam	482	Hillegom	534	IJssel	587
Alkemade	483	Hoogblokland	535	Oudewater (Utr.)	589
Alphen a/d Rijn	484	Hoornaar	536	Papendrecht	590
Ameide	485	Katwijk	537	Piershil	591
Ammerstol	486	Kedichem	538	Poortugaal	592
Arkel	487	Klaaswaal	539	Puttershoek	593
Asperen	488	Koudekerk a/d Rijn	540	Pijnacker	594
Barendrecht	489	Krimpen a/d Lek	541	Reeuwijk	595
Benthuizen	490	Krimpen a/d IJssel	542	Rhoon	596
Bergambacht	491	Langerak	543	Ridderkerk	597
Bergschenhoek	492	Leerbroek	544	Rockanje	598
Berkel en		Leerdam	545	Rotterdam	599
Rodenrijs	493	Leiden	546	Rozenburg	600
Berkenwoude	494	Leiderdorp	547	Rijnsaterwoude	601
Bleiswijk	495	Leidschendam	548	Rijnsburg	602
Bleskensgraaf en		Leimuiden	549	Rijswijk	603
Hofwegen	496	Lekkerkerk	550	Sassenheim	604
Bodegraven	497	Lexmond	551	Schelluinen	605
Boskoop	499	Lier, De	552	Schiedam	606
Brandwijk	500	Lisse	553	Schipluiden	607
Brielle	501	Maasdam	554	Schoonhoven	608
Capelle a/d IJssel	502	Maasland	555	Schoonrewoerd	609
Delft	503	Maassluis	556	Sliedrecht	610
Dirksland	504	Meerkerk	557	Spijkenisse	612
Dordrecht	505	Middeharnis	559	Stolwijk	615
Driebruggen	506	Moerkapelle	560	Streefkerk	616
Everdingen	508	Molenaarsgraaf	561	Strijen	617
Geervliet	509	Monster	562	Tienhoven	618
Giessenburg	510	Moordrecht	563	Valkenburg	619
Goedereede	511	Mijnsheerenland	564	Vianen	620
Gorinchem	512	Naaldwijk	565	Vierpolders	621
Gouda	513	Nieuw-Beijerland	566	Vlaardingen	622
Gouderak	514	Nieuwerkerk a/d		Vlist	623
Goudriaan	515	IJssel	567	Voorburg	624
Goudswaard	516	Nieuwkoop	569	Voorhout	625
Gravendeel, 's-	517	Nieuwland	570	Voorschoten	626
Gravenhage, 's-	518	Nieuw-Lekkerland	571	Waddinxveen	627
Gravenzande, 's-	519	Nieuwpoort	572	Warmond	628
Groot-Ammers	520	Nieuwveen	573	Wassenaar	629
Haastrecht	521	Noordeloos	574	Wateringen	630
Hagestein	522	Noordwijk	575	Westmaas	631
Hardinxveld-		Noordwijkerhout	576	Woerden	632
Giessendam	523	Nootdorp	577	Woubrugge	633
Hazerswoude	524	Numansdorp	578	Wijngaarden	634
Heenvliet	525	Oegstgeest	579	Zevenhoven	635
Heerjansdam	526	Oostflakkee	580	Zevenhuizen	636
Hei- en Boeicop	527	Oostvoorne	581	Zoetermeer	637
Heinenoord	528	Ottoland	582	Zoeterwoude	638
Hellevoetsluis	530	Oud-Alblas	583		

Bijlage 8 (vervolg)

Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer
Zuid-Beijerland	639	Bergen op Zoom	748	Hoeven	799
Zuidland	640	Bergeyk	749	Hoogeloon c.a.	800
Zwartewaal	641	Berghem	750	Hooge en Lage	
Zwijndrecht	642	Berkel-Enschot	751	Mierde	801
		Berlicum	752	Hooge en Lage	
ZEELAND		Best	753	Zwaluwe	802
Aardenburg	648	Bladel en Netersel	754	Huijbergen	803
Arnhemuiden	649	Boekel	755	Klundert	804
Axel	650	Boxmeer	756	Leende	805
Borsele	654	Boxtel	757	Liempde	806
Brouwershaven	656			Lieshout	807
		Breda	758	Lith	808
Bruinisse	657	Budel	759		
Domburg	660	Chaam	760	Loon op Zand	809
Duiveland	662	Cuyk en Sint Agatha	761	Luyksgestel	810
Goes	664	Deurne	762	Maarheeze	811
Hontenisse	675			Made en Drimmelen	812
		Diessen	763	Megen c.a.	813
Hulst	677	Dinteloord en			
Kapelle	678	Prinsenland	764	Mierlo	814
Kortgene	682	Dongen	766	Mill en St. Hubert	815
Mariekerke	686	Drunen	767	Moergestel	816
Middelburg	687	Dungen, den	768	Nieuw-Ginneken	817
				Nieuw-Vossemeer	818
Middenschouwen	688	Dussen	769		
Oostburg	692	Eersel	770	Nistelrode	819
Oud-Vossemeer	696	Eethen	771	Nuenen c.a.	820
Poortvliet	700	Eindhoven	772	Nuland	821
Reimerswaal	703	Empel en Meerwijk	773	Oeffelt	822
				Oirschot	823
Sas van Gent	704	Engelen	774	Oisterwijk	824
Scherpenisse	705	Erp	775	Oost-, West- en	
Sint Annaland	708	Esch	776	Middelbeers	825
Sint Maartensdijk	711	Etten-Leur	777	Oosterhout	826
Sint Philipsland	712	Fijnaart en		Oploo c.a.	827
		Heijningen	778	Oss	828
Sluis	713			Ossendrecht	829
Stavenisse	714	Geertruidenberg	779	Oudenbosch	830
Terneuzen	715	Geffen	780	Oud en Nieuw	
Tholen	716	Geldrop	781	Gastel	831
Valkenisse	720	Gemert	782	Prinsenbeek	832
		Giessen	783	Putte	833
Veere	717			Raamsdonk	834
Vlissingen	718	Gilze en Rijen	784	Ravenstein	835
Westerschouwen	725	Goirle	785	Reusel	836
Westkapelle	726	Grave	786	Riethoven	837
Wissenkerke	727	Gravenmoer, 's-	787	Roosendaal en	
		Haaren	788	Nispen	838
Zierikzee	732			Rosmalen	839
		Halsteren	789	Rucphen	840
NOORD-BRABANT		Haps	790	Rijsbergen	841
Aarle-Rixtel	739	Heesch	791	Rijswijk	842
Almkerk	740	Heeswijk-Dinther	792	Schaijk	843
Alphen en Riel	741	Heeze	793		
Andel	742			Schijndel	844
Asten	743	Helmond	794	Sint-Michiels- gestel	845
		Helvoirt	795		
Baarle-Nassau	744	Hertogenbosch, 's-	796		
Bakel en Milheeze	745	Heusden	797		
Beek en Donk	746	Hilvarenbeek	798		
Beers	747				

Bijlage 8 (vervolg)

Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer	Gemeente	Code- cijfer
Sint-Oedenrode	846	Bunde	900	Obbicht en	
Someren	847	Cadier en Keer	901	Papenhoven	952
Son en Breugel	848	Echt	902	Ohé en Laak	953
Sprang-Capelle	849	Elsloo	903	Oirsbeek	954
Standdaarbuiten	850	Eijgelshoven	904	Ottersum	955
Steenbergen	851	Eijsden	905	Posterholt	956
Terheijden	853	Geleen	906	Roermond	957
Teteringen	854	Gennep	907	Roggel	958
Tilburg	855	Geulle	908	Roosteren	959
Uden	856	Grathem	909	Schaesberg	960
Udenhout	857	Grevenbicht	910	Schimmert	961
Valkenswaard	858	Gronsveld	911	Schinnen	962
Veen	859	Grubbenvorst	912	Schinveld	963
Veghel	860	Gulpen	913	Sevenum	964
Veldhoven	861	Haelen	914	Simpelveld	965
Vessem c.a.	862	Heel en Panheel	915	Sint Geertruid	966
Vierlingsbeek	863	Heerlen	917	Sint Odiliënberg	967
Vlijmen	864	Helden	918	Sittard	968
Vught	865	Herten	919	Slenaken	969
Waalre	866	Heythuysen	920	Spaubeek	970
Waalwijk	867	Hoensbroek	921	Stein	971
Wanroij	868	Horn	922	Stevensweert	972
Waspik	869	Horst	923	Stramproy	973
Werkendam	870	Hulsberg	924	Susteren	974
Westerhoven	871	Hunsel	925	Swalmen	975
Willemstad	872	Jabeek	927	Tegelen	976
Woensdrecht	873	Kerkrade	928	Thorn	977
Woudrichem	874	Kessel	929	Ubach over Worms	978
Wouw	875	Klimmen	930	Ulestraten	979
Wijk en Aalburg	876	Limbricht	931	Urmond	980
Zeeland	877	Linne	932	Vaals	981
Zevenbergen	878	Maasbracht	933	Valkenburg-	
Zundert	879	Maasbree	934	Houthem	982
LIMBURG		Maastricht	935	Venlo	983
Amstenrade	884	Margraten	936	Venray	984
Arcen en Velden	885	Meerlo-Wanssum	937	Vlodrop	985
Baexem	886	Meerssen	938	Voerendaal	986
Beegden	887	Melick en		Weert	988
Beek	888	Herkenbosch	939	Wessem	989
Beesel	889	Merkelbeek	940	Wittem	990
Belfeld	890	Meijel	941	Wijlre	991
Bemelen	891	Mheer	942	Wijnandsrade	992
Berg en Terblijt	892	Montfort	943	ZUIDELIJKE IJSSEL-	
Bergen	893	Mook c.a.	944	MEERPOLDERS	
Bingelrade	894	Munstergeleen	945	Z. IJ. Polders	996
Bocholtz	895	Nederweert	946		
Born	897	Neer	947		
Broekhuizen	898	Nieuwenhagen	948		
Brunssum	899	Nieuwstadt	949		
		Noorbeek	950		
		Nuth	951		